

Η ΝΟΣΟΣ ΩΣ ΚΩΛΥΜΑ ΓΑΜΟΥ

(Σελ. 3—32)

«Μᾶλλον μὲν οὖν οὐδὲ προβάλλεσθαι τὰ τοιαῦτα ζητήματα εἰθισμένοι εἰσὶν οἱ ἰητροί· ἴσως δὲ οὐδὲ προβαλλόμενα εὐρίσκεται».

(Ἰπποκράτης)

Η ΝΟΣΟΣ ΩΣ ΚΩΛΥΜΑ ΓΑΜΟΥ

ΕΚΦΥΛΙΣΜΟΣ ΥΠΟ ΙΑΤΡΙΚΗΝ ΕΝΝΟΙΑΝ

Κληρονομικαὶ νόσοι.—Ἄν ἐξαιρέσωμεν τοὺς παλαιότερους χρόνους, ἡ κίνησις πρὸς παρακώλυσιν τοῦ γάμου καί, γενικώτερον, τῆς τεκνοποιίας προσώπων πασχόντων ἐξ ὀρισμένων νόσων ἢ ἀναπηριῶν χρονολογεῖται κυρίως ἀπὸ τῶν μέσων ἢ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ τελευταίου τρίτου τοῦ παρελθόντος αἰῶνος καὶ ἐξυμνήθη ὡς τελεσφόρον μέτρον προλήψεως ἢ καταπολεμήσεως τοῦ «ἐκφυλισμοῦ».

Ἐνδιαφέρει ὅθεν νὰ ἐξετάσωμεν ὑπὸ τὸ φῶς τῶν νεωτέρων δεδομένων τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης, ἂν ὑπάρχη, πράγματι, ἐκφυλισμὸς ὑπὸ δεδομένου ὀρισμόν, καὶ ἂν δύναται νὰ προληφθῇ ἢ νὰ καταπολεμηθῇ διὰ τοῦ προτεινομένου μέτρου.

Ἐκφυλισμὸν ὑπὸ στενωτέραν ἢ ἰατρικὴν ἔννοιαν καλοῦμεν συνήθως τὴν γένεσιν καὶ ἐξάπλωσιν κληρονομικῶν νόσων.

Ἡ νόσος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐλαττώσεως τῆς προσαρμοστικῆς ἱκανότητος τοῦ ὀργανισμοῦ πρὸς τὸ περιβάλλον του, δὲν κληρονομεῖται ὡς τοιαύτη, ἀλλ' ὡς μία ἀντιδραστικὴ ἱκανότης πρὸς τὰς ἐπιδράσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, τὴν ὁποίαν κοινῶς καλοῦμεν «εὐπάθεια» ἢ «προδιάθεσιν». Ἡ πραγματοποίησις τῆς προδιαθέσεως ταύτης ἦτοι ἡ ἐκδήλωσις αὐτῆς ὑπὸ τὴν ἀντιληπτὴν μορφήν τῆς νόσου ἀπαιτεῖ πάντοτε τὴν συνεργασίαν τῶν παραγόντων τοῦ περιβάλλοντος. Ὅ,τι λοιπὸν καλοῦμεν νόσον, εἶναι τὸ παράγωγον τῆς ἀντιδράσεως δεδομένης κληρονομικῆς προδιαθέσεως πρὸς τὰς νοσογόνους συνθήκας τοῦ περιβάλλοντος, ἐπομένως πᾶσα νόσος ὀφείλεται συγχρόνως εἰς τὴν κληρονομικότητα καὶ εἰς τὸ περιβάλλον.

Διὰ πρακτικούς ὅμως λόγους καλοῦμεν, συμβατικῶς, κληρονομικὰς τὰς νόσους ἐκεῖνας, διὰ τὴν γένεσιν τῶν ὁποίων τὸν σημαντικώτερον ρόλον παίζει, κατὰ μᾶλλον ἢ ἤττον αὐθαίρετον ἐκτίμησιν, ἡ κληρονομικὴ προδιάθεσις. Ἡ κληρονομικὴ προδιάθεσις εἶναι μία εἰσέτι τελείως ἀπρόσιτος εἰς τὰ μέσα τῆς ἐρεύνης μας ἰδιαιτέρα σύστασις («ἰδιοσυστασία») τῆς ἀπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα διὰ τῶν γεννητικῶν κυττάρων μεταβιβαζομένης κληρονομικῆς ὕλης.

Οἱ δύο κύριοι τρόποι τῆς κληρονομικότητος.—Κάπως σχηματικῶς, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι πᾶσα νοσηρὰ εὐπάθεια, ὡς ἄλλως τε καὶ πᾶσα ἰδιότης τοῦ ὀργανισμοῦ, στηρίζεται ἐπὶ δύο κληρονομικῶν παραγόντων

έδραζομένων ἐν τῇ κληρονομικῇ ὕλῃ. Ἐκ τούτων ὁ εἷς εἶναι πατρικῆς, ὁ ἄλλος μητρικῆς προελεύσεως. Οἱ δύο οὗτοι παράγοντες δύνανται νὰ εἶναι ὅμοιοι ἢ ἀντίθετοι.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν, ἦτοι ὅταν τὸ τέκνον λάβῃ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων του τὸν αὐτὸν παράγοντα διὰ μίαν ιδιότητα, ἐκδηλοῦται κατὰ κανόνα ἡ ιδιότης αὕτη. Οὕτω λ. χ. ὅταν τὸ τέκνον λάβῃ ἐκ τῶν γονέων του ἀνὰ ἓνα παράγοντα διὰ τὴν κυανοφθαλμίαν ἢ τὴν ἐξαδακτυλίαν ἢ τὴν κωφάλαλιαν, θὰ εἶναι κυανόφθαλμον ἢ ἐξαδάκτυλον ἢ κωφάλαλον.

Εἰς τὴν δευτέραν ὁμως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἰδίᾳ πολὺ συχνοτέραν περίπτωσιν, ἦτοι ὅταν τὸ τέκνον λάβῃ διὰ μίαν ιδιότητα, λ. χ. διὰ μίαν νόσον, ἀνὰ ἓνα ὁμόλογον μὲν, ἀλλ' ἀντίθετον παράγοντα, λ. χ. ἐκ τοῦ ἐνὸς γονέως τὸν παράγοντα τῆς νόσου, ἐκ τοῦ ἄλλου γονέως τὸν παράγοντα τῆς υγείας, δύο τινὰ δύνανται συνήθως νὰ συμβοῦν: Ἐπὶ τινων νόσων ὁ νοσογόνος κληρονομικὸς παράγων ἐπικρατεῖ, ὡς λέγομεν, ἐπὶ τοῦ παράγοντος τῆς υγείας καὶ τότε τὸ τέκνον θὰ εἶναι νοσοῦν, ἔστω καὶ ἂν φέρῃ ἐν τῇ κληρονομικῇ του ὕλῃ μόνον ἓνα νοσογόνον παράγοντα. Ἐπὶ ἄλλων ὁμως νόσων ἐπικρατέστερος εἶναι ὁ παράγων τῆς υγείας καὶ τότε τὸ τέκνον εἶναι ὑγιὲς (ὡς πρὸς τὴν νόσον ταύτην), ἔστω καὶ ἂν εἶναι λανθανόντως φορεὺς τοῦ νοσογόνου παράγοντος.

Εἰς τὴν πρώτην ὑποπερίπτωσιν, ἡ ὑποία καλεῖται ἄμεσος κληρονομικότης, ἀρκεῖ εἷς μόνον νοσογόνος παράγων νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν νόσον καὶ πᾶν πρόσωπον ἐμφανίζον τὴν νόσον φέρει ἓνα, τοῦλάχιστον, νοσογόνον παράγοντα, διότι λανθάνοντες φορεῖς τοῦ νοσογόνου παράγοντος δὲν ὑπάρχουν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην. Ἀντιστρόφως, πᾶν πρόσωπον μὴ ἐμφανίζον τὴν νόσον, δὲν εἶναι οὔτε φορεὺς τοῦ νοσογόνου αὐτῆς παράγοντος.

Εἰς τὴν δευτέραν ὁμως καὶ ἐπὶ τοῦ παθολογικοῦ πεδίου πολὺ συχνοτέραν ὑποπερίπτωσιν, τὴν ὁποίαν καλοῦμεν ἕμμεσον κληρονομικότητα, διὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς νόσου ἀπαιτεῖται ἢ ἐν τῇ κληρονομικῇ ὕλῃ συνύπαρξις δύο ὁμοίων νοσογόνων παραγόντων, ἐξ ὧν ἕκαστος μεμονωμένως δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ τὴν νόσον, διότι τότε κωλύεται ἐν τῇ δράσει του ὑπὸ τοῦ ἐπικρατεστεροῦ παράγοντος τῆς υγείας. Εἰς τὴν περίπτωσιν λοιπὸν ταύτην ὑπάρχουν, ὡς εἴπομεν, καὶ πρόσωπα φαινομενικῶς μὲν ὑγιῆ, ἀλλὰ φορεῖς τοῦ λανθάνοντος νοσογόνου παράγοντος, ὅταν δὲ ἡ τύχη συζεύξῃ δύο τοιαῦτα πρόσωπα φορεῖς τοῦ αὐτοῦ νοσογόνου παράγοντος, ἐκδηλοῦται ἡ νόσος ἐπὶ ἀριθμοῦ τινος τῶν ἀπογόνων των.

Βλέπομεν οὕτω ἄρ' ἐνὸς μὲν ὅτι ὑπάρχουν πρόσωπα φορεῖς νοσογόνων παραγόντων, τὰ ὁποῖα δι' οὐδενὸς μέσου δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν ἀπὸ τῶν τελειῶς ὑγιῶν, ἄρ' ἐτέρου δὲ ὅτι κληρονομικῶς νοσοῦντα τέκνα δύνανται νὰ προκύψουν ὅχι μόνον ἐκ κληρονομικῶς νοσοῦντων γονέων (ἢ ἐξ ἐνὸς νοσοῦν-

τος καὶ ἐνὸς ὑγιοῦς γονέως), ἀλλὰ καὶ ἐκ δύο ὑγιῶν γονέων. Τὰ δύο ταῦτα γεγονότα ἀρκοῦν νὰ παραλύσουν καὶ νὰ καταστήσουν χιμαιρικὴν πᾶσαν ἐλπίδα ἐξαφανίσεως ἢ ἐλαττώσεως τῶν κληρονομικῶν νόσων διὰ τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἀπὸ τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν φορέων τῶν νόσων τούτων. Ὡς βραδύτερον θὰ ἐννοήσωμεν καλύτερον, καλῆ τῇ πίστει μόνον οἱ ἀγνοοῦντες τὰ δεδομένα τῆς Γενετικῆς δύνανται νὰ προτείνουν τοιαῦτα μέτρα.

Γένεσις νοσογόνων κληρονομικῶν παραγόντων.—Προβάλλει ἤδη τὸ ζήτημα τοῦ πῶς γεννῶνται οἱ νοσογόνοι κληρονομικοὶ παράγοντες, διότι εἶναι, φυσικὰ, ἀδύνατον νὰ φαντασθῶμεν ὅτι οἱ πρωτόπλαστοι ὑπῆρξαν φορεῖς ὅλων τῶν κληρονομικῶν νόσων καὶ ἀναπηριῶν.

Δυστυχῶς, ὅ,τι γνωρίζομεν ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου, δύναται νὰ συνοψισθῆ εἰς τὸ ὅτι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρατηροῦνται «αὐτόματοι» μεταβολαὶ τῆς κληρονομικῆς ὕλης, τὰς ὁποίας καλοῦμεν μεταλλαγὰς. Περὶ τῶν γενεσιουργῶν ὅμως αἰτίων τῶν μεταλλαγῶν τούτων σχεδὸν τίποτε δὲν γνωρίζομεν.

Κατὰ κανόνα ἡ μεταλλαγή ἀφορᾷ ἓνα κληρονομικὸν παράγοντα ἐν τῇ κληρονομικῇ ὕλῃ τῶν γεννητικῶν κυττάρων καὶ ἐπομένως ἐκδηλοῦται ἐπὶ τῶν ἀπογόνων. Ἐπειδὴ αἱ μεταλλαγαὶ σημαίνουν διατάραξιν τῆς κληρονομικῆς ὕλης, αἱ περισσότεραι ἐξ αὐτῶν εἶναι παθολογικαὶ καὶ θανατηφόροι, μόνον δὲ εἰς μικρὸς ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι μᾶλλον ἢ ἥττον συμβιβάσιμοι μὲ τὴν ζωὴν. Ἐγεγονότα τινὰ μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι καὶ σήμερον ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου γεννῶνται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νέαι νοσογόνοι μεταλλαγαί. Οὕτω λ. χ. αἱ περιπτώσεις αἰμοφιλίας ἐπὶ τῶν τελευταίων βασιλικῶν οἰκῶν τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Ρωσσίας ὀφείλονται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς μεταλλαγὰς λαβούσας χώραν ἐντὸς τῶν ὠαρίων τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας Βικτωρίας, διότι οὐδεὶς τῶν προγόνων αὐτῆς ὑπῆρξεν αἰμόφιλος.

Ἀπὸ τῶν μεταλλαγῶν πρέπει νὰ διακρίνωμεν αὐστηρῶς τὰς δηλητηριάσεις τῆς κληρονομικῆς ὕλης, αἱ ὁποῖαι ὠνομάσθησαν βλαστοφθορίαι. Αὗται δὲν ἀφοροῦν μεταβολὰς ὠρισμένων κληρονομικῶν παραγόντων καὶ ὡς ἐκ τούτου πρακτικῶς διακρίνονται τῶν μεταλλαγῶν κυρίως ἐκ τοῦ ὅτι αἱ δι' αὐτῶν προκαλούμεναι νοσηραὶ καταστάσεις δὲν εἶναι εἰδικαὶ καὶ ἡ δρᾶσίς των ἐξαντλεῖται συνήθως ἐντὸς μιᾶς γενεᾶς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀνθρώπον, ἐξ ὅλων τῶν γνωστῶν ἐξωτερικῶν αἰτίων τῶν βλαστοφθοριῶν ἐνοχοποιήθησαν ἰδίᾳ τὸ οἶνὸπνευμα καὶ ἡ σύφιλις, μερικοὶ μάλιστα ὑπεστήριξαν ὅτι τὰ αἷτια ταῦτα δύνανται νὰ προκαλέσουν καὶ γνησίας μεταλλαγὰς, ἂν καὶ ὅλοι ὁμολογοῦν ὅτι οὐδεμία περὶ τούτου ὑπάρχει ἀπόδειξις.

ΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΚΦΥΛΙΣΜΟΥ

Τὰ δύο κύρια στοιχεία τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκφυλισμοῦ.—Ἡ ἀπλῆ ὑπαρξίς νοσηρῶν ἰδιοσυστασιῶν ἐντὸς πληθυσμοῦ τινος δὲν ἀποτελεῖ εἰσέτι ἐκφυλισμόν, διότι ἀπαιτεῖται, ἐξ ὀρισμοῦ, καὶ ἡ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν αὐξήσις αὐτῶν. Συνεπῶς, δύο εἶναι τὰ κύρια στοιχεία τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκφυλισμοῦ: Ἄφ' ἐνὸς ἡ προϋῦσα χειροτέρευσις, ἡ προϋῦσα ἐλάττωσις τῆς προσαρμοστικῆς ἱκανότητος λαοῦ τινος πρὸς τὸ περιβάλλον του, ἀφ' ἐτέρου ἡ κληρονομικὴ φύσις τῆς χειροτερεύσεως ταύτης.

Τὸν ἐκφυλισμόν μόνον ὡς διεργασίαν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν, διότι διὰ τὴν δῆλωσιν τῆς καταστάσεως ὑπάρχουν ἤδη ἀπὸ μακροῦ ἄλλαι λέξεις. Πράγματι, ἓνα παράφρονον ἢ ἓνα αἰμόφιλον ὁ ἰατρός καλεῖ ἄρρωστον, δὲν ὑπάρχει δὲ καμμία ἀνάγκη νὰ τὸν καλέσῃ, ἐπὶ πλέον, ἐκφυλον. Ὅταν πολλὰ άτομα πληθυσμοῦ τινος πάσχουν ἐκ τινος νόσου, λέγομεν ὅτι ἡ συχνότης τῆς νόσου ταύτης εἶναι μεγάλη, ἀλλὰ μόνον τότε θὰ ὀμιλήσωμεν περὶ ἐκφυλισμοῦ, ὅταν ἡ συχνότης τῆς αὐξάνεται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Συνεπῶς, ἀτομικὸς ἐκφυλισμὸς δὲν ὑπάρχει κατὰ τὴν ἐκδοχὴν ταύτην, ἥτις σήμερον γίνεται γενικῶς παραδεκτὴ.

Ἄλλὰ καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεῦτερον στοιχεῖον τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκφυλισμοῦ δὲν ὑπάρχουν διαφωνίαι ἐπὶ τοῦ πρακτικοῦ πεδίου, ὅταν ἰδίᾳ περιορίσωμεν τὸν ὅρον τοῦτον μόνον εἰς τὰς κληρονομικὰς νόσους, διότι τὰ ἐξωγενῆ αἷτια τῆς ἐλαττώσεως τῆς προσαρμοστικῆς ἱκανότητος ἐνὸς λαοῦ πρὸς τὸ περιβάλλον καταπολεμοῦνται διὰ τῶν συνήθων μέτρων τῆς ὑγιεινῆς τοῦ περιβάλλοντος.

Ὁ ῥόλος τῆς κληρονομικότητος ἐν τῇ ἐξαπλώσει νοσογόνων παραγόντων.—Ἡ γένεσις μιᾶς νοσηρᾶς μεταλλαγῆς ἀποτελεῖ ἐν σχετικῶς σπάνιον καὶ ἀτομικὸν φαινόμενον. Ποῖοι ὅμως εἶναι οἱ παράγοντες τῆς ἐξαπλώσεως τῶν νοσηρῶν μεταλλαγῶν; Ἐνδιαφέρει νὰ ἐξετάσωμεν, πρῶτον, ἂν οἱ νόμοι τῆς κληρονομικότητος περικλείουν τὴν δυνατότητα ἢ τὴν ἀναγκαιότητα μιᾶς τοιαύτης ἐξαπλώσεως καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θὰ χρησιμοποιοῦμεν δύο ἀπλᾶ παραδείγματα, ἐξ ὧν τὸ ἐν ἀναφέρεται εἰς τὴν ἄμεσον, τὸ ἄλλο εἰς τὴν ἔμμεσον κληρονομικότητα.

Ἡ ἐξαδακτυλία ἀποτελεῖ μίαν τυπικὴν ἀνωμαλίαν, τῆς ὁποίας ἡ κληρονομικότης παρ' οὐδενὸς ἀμφισβητεῖται, ὡς τοῦτο συμβαίνει διὰ πολλὰς ἄλλας νόσους καὶ ἀνωμαλίας. Ἡ βιωσιμότης, ἡ βιοποριστικὴ ἱκανότης καὶ ἡ γονιμότης τῶν φορέων τῆς ἀνωμαλίας ταύτης δὲν εἶναι, προφανῶς, μικρότεροι ἢ ὅσον ἐπὶ τῶν πενταδακτύλων, ἡ ἀνωμαλία ἐκδηλοῦται ἤδη κατὰ τὴν γέννησιν καὶ δὲν εἶναι ἀποκρουστικὴ, ὥστε νὰ δυσχεραίνεται ἡ σύναψις γάμου. Ἐπὶ πλέον—καὶ τοῦτο εἶναι σημαντικώτατον—ἡ ἀνωμαλία αὕτη ἀπο-

τελεῖ τὸν κλασσικὸν τύπον τῆς ἀμέσου κληρονομικότητος, ἦτοι ἡ μεταβίβασις τῆς δύναται νὰ γίνῃ καὶ ὅταν ἀκόμη μόνον ὁ εἷς τῶν γονέων εἶναι φορεὺς τοῦ νοσογόνου παράγοντος, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει ἐπὶ τῆς πλειονότητος τῶν κληρονομικῶν νόσων.

Διὰ τὴν ἐξάπλωσιν ὅθεν τῆς ἀνωμαλίας ταύτης ὑπάρχουν ὅλαι αἱ εὐνοϊκαὶ συνθήκαι καί, ἐν τούτοις, οὐδεμία ἔνδειξις ὑπάρχει περὶ αἰσθητῆς αὐξήσεως τῆς συχνότητος αὐτῆς ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων μέχρι σήμερον. Τοῦτο ἐρμηνεύεται πλήρως ὑπὸ τῶν νόμων τῆς κληρονομικότητος, οἵτινες μᾶς διδάσκουν ἢ ἀξίως :

Ἐκ τῆς συζεύξεως δύο ἐξαδακτύλων εἴτε ὅλα τὰ τέκνα θὰ εἶναι ἐξαδάκτυλα εἴτε ἐπὶ 4 τέκνων τὰ 3 θὰ εἶναι ἐξαδάκτυλα καὶ τὸ 1 πενταδάκτυλον. Ἡ περίπτωσις ὅμως αὕτη εἶναι σπανία, ἀλλὰ καὶ συχνότερα ἂν ἦτο, δὲν θὰ ὠδήγει εἰς ἐκφυλισμὸν, ἐφ' ὅσον ἡ γονιμότης τῶν ἐξαδακτύλων δὲν εἶναι μεγαλύτερα τῆς τῶν πενταδακτύλων. Φαντασθῶμεν ἓνα πληθυσμὸν 100 ἀνθρώπων, ἐξ ὧν 10 εἶναι ἐξαδάκτυλοι. Ἄν ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων τούτων γεννήσῃ 4 τέκνα, θὰ ἔχωμεν, ἐν τῇ γενεᾷ τῶν τέκνων, $90 \times 4 = 360$ πενταδακτύλους καὶ $10 \times 4 = 40$ ἐξαδακτύλους ἦτοι ἐπὶ 400 ἐν ὅλῳ τέκνων τὰ 40 ἦτοι πάλιν 10% θὰ εἶναι ἐξαδάκτυλα. Δυνατὸν ὅμως—καὶ τοῦτο εἶναι πιθανώτερον—ἐκ τῶν 10 γάμων μεταξὺ ἐξαδακτύλων νὰ προκύψουν μόνον 30 ἐξαδάκτυλα τέκνα, ὅποτε ἐπὶ 400 ἐν ὅλῳ τέκνων θὰ ἔχωμεν μόνον 30 ἦτοι μόνον 7,5% ἐξαδακτύλους. Καὶ εἰς τὴν σπανίαν λοιπὸν ταύτην περιπτώσιν ἡ ἀναλογία τῶν ἐξαδακτύλων εἴτε ἐλαττοῦται εἴτε, πάντως, δὲν αὐξάνεται.

Σχεδὸν ὅμως πάντοτε οἱ ἐξαδάκτυλοι συνάπτουν γάμους μετὰ πενταδακτύλων, οὕτως ὥστε δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὅλοι σχεδὸν οἱ ὑπάρχοντες ἐξαδάκτυλοι εἶναι τέκνα ἐκ γάμων μεταξὺ ἐξαδακτύλων καὶ πενταδακτύλων. Ἐκ τῶν γάμων τοιούτων ἐξαδακτύλων μετὰ πενταδακτύλων μόνον τὸ $\frac{1}{2}$ τῶν τέκνων θὰ εἶναι, θεωρητικῶς, ἐξαδάκτυλα, ἐπομένως ἡ ἀναλογία τῶν φορέων τῆς ἀνωμαλίας ὅχι μόνον δὲν αὐξάνεται, ἀλλ' ἐλαττοῦται σημαντικῶς εἰς τὴν κατὰ πολὺ συχνότεραν ταύτην περίπτωσιν. Διότι, ἐν τῷ σχηματικῷ παραδείγματι, ἐκ μὲν τῶν γάμων μεταξὺ ὑγιῶν θὰ προκύψουν $90 \times 4 = 360$ πενταδάκτυλα τέκνα, ἐκ δὲ τῶν γάμων μεταξὺ ἐξαδακτύλων καὶ πενταδακτύλων θὰ προκύψουν $10 \times 4 = 40$ τέκνα, ἐκ τῶν ὁποίων ὅμως μόνον τὰ 20 θὰ εἶναι ἐξαδάκτυλα, ἦτοι ἐπὶ 400 ἐν ὅλῳ τέκνων μόνον 5% θὰ εἶναι ἐξαδάκτυλα. Εἰς τὴν γενεάν τῶν ἐγγόνων ἡ ἀναλογία αὕτη θὰ κατέλθῃ εἰς 2,5%, εἰς τὴν γενεάν τῶν δισεγγόνων εἰς 1,25% καὶ ἡ διεργασία αὕτη θὰ συνεχίζεται μετὸν αὐτὸν ρυθμὸν εἰς τὰς ἐπομένας γενεάς, οὕτως ὥστε ἡ ἀνωμαλία αὕτη θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξαλειφθῇ σχεδὸν τελείως ἐντὸς ὀλίγων γενεῶν, ἀκριβῶς δὲ τὸ γεγονός ὅτι τοῦτο δὲν συνέβη μέχρι τοῦδε μᾶς ἀναγκάζει νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ἡ ἀνθρωπότης τροφοδοτεῖται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ νέων νοσογόνων μεταλλαγῶν.

Κατά τι πολυπλοκιωτέρας συνθήκας ἔχομεν ἐπὶ τῆς κληρονομικῆς κωφαλαλίας, ἥτις ἀποτελεῖ τὸν τύπον τῆς ἐμμέσου κληρονομικότητος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ πλειονότης τῶν κληρονομικῶν νόσων. Ἐδῶ διὰ τὴν γένεσιν τῆς ἀναπηρίας ἀπαιτοῦνται δύο νοσογόνοι παράγοντες. Κωφάλαλα τέκνα προκύπτουν ἀσφαλῶς ἐκ τοῦ γάμου δύο κωφαλάλων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐξαιρετικῶς σπανίαν ταύτην περίπτωσιν ἡ ἀναλογία τῶν κωφαλάλων ἐν τῷ πληθυσμῷ δὲν αὐξάνεται, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἴσης γονιμότητος τῶν κωφαλάλων καὶ τῶν ὑγιῶν. Ἐκ τῆς συζεύξεως ἐνός κωφαλάλου μεθ' ἐνός ὑγιοῦς, ἀλλὰ φορέως τοῦ λανθάνοντος νοσογόνου παράγοντος προσώπου πρέπει, θεωρητικῶς, τὸ $\frac{1}{2}$ τῶν τέκνων νὰ εἶναι κωφάλαλα, τὰ δὲ ἄλλα νὰ εἶναι ἀπλῶς φορεῖς τοῦ λανθάνοντος νοσογόνου παράγοντος, ἐπομένως εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἀναλογία τῶν κωφαλάλων ἐλαττοῦται, ἂν καὶ αὐξάνεται κατὰ τι ἡ ἀναλογία τῶν ἀπλῶν φορέων. Ἀρκετὰ συχνότερα τῶν δύο ἀνωτέρω περιπτώσεων εἶναι ἡ περίπτωσις γάμου ἐνός κωφαλάλου μεθ' ἐνός τελειῶς ὑγιοῦς (ὡς πρὸς τὴν κωφαλαλίαν) προσώπου, ὅτε προκύπτουν ἀποκλειστικῶς ὑγιῆ, ἀλλὰ φορεῖς τοῦ λανθάνοντος νοσογόνου παράγοντος τέκνα, ἥτοι ἐξ ἐνός τοιούτου γάμου ἡ συχνότης τῆς κωφαλαλίας ἐλαττοῦται σημαντικῶς, ἂν καὶ αὐξάνεται ἡ ἀναλογία τῶν φορέων.

Εἰς ὅλας λοιπὸν τὰς ἀνωτέρω τρεῖς περιπτώσεις γάμων τῶν κωφαλάλων ἡ συχνότης τῆς ἀναπηρίας εἴτε ἐλαττοῦται εἴτε, πάντως, δὲν αὐξάνεται. Ἐπομένως, διὰ τῆς παρακωλύσεως τοῦ γάμου τῶν κωφαλάλων τίποτε δὲν κερδίζομεν, ἀφοῦ μάλιστα εἰς τὴν συχνότεραν περίπτωσιν ἥτοι τοῦ γάμου μεταξὺ κωφαλάλων καὶ ὑγιῶν προκύπτουν μόνον ὑγιῆ τέκνα. Βεβαίως, ἐκ τοιούτων γάμων αὐξάνεται συνήθως ἡ συχνότης τῶν φορέων τοῦ λανθάνοντος νοσογόνου παράγοντος, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐξουδετεροῦται πλέον ἢ ἱκανοποιητικῶς ὑπὸ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ γαμηλιότης τῶν κωφαλάλων εἶναι σημαντικῶς μικρότερα τῆς τῶν ὑγιῶν.

Τὴν συχνοτάτην ὁμως περίπτωσιν ἀποτελεῖ ἐνταῦθα ὁ γάμος μεταξὺ δύο ὑγιῶν, ἀλλ' ἀμφοτέρων φορέων τοῦ λανθάνοντος παράγοντος τῆς κωφαλαλίας προσώπων. Ἐξ ἐνός τοιούτου γάμου πρέπει, θεωρητικῶς, μόνον τὸ $\frac{1}{4}$ τῶν τέκνων νὰ εἶναι κωφάλαλα, ἐπομένως ἐδῶ, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει 4 τέκνων, προστίθενται εἰς τὸν πληθυσμὸν 1 κωφάλαλον καὶ 3 ὑγιῆ πρόσωπα, ἐκ τῶν ὁποίων 2 εἶναι φορεῖς τοῦ νοσογόνου παράγοντος. Ἦτοι εἰς τὴν κατὰ πολὺ συχνότεραν ταύτην περίπτωσιν ἡ μὲν ἀναλογία τῶν κωφαλάλων ἐλαττοῦται σημαντικῶς, ἡ δὲ ἀναλογία τῶν ἀπλῶν φορέων δὲν αὐξάνεται.

Ἐπομένως καὶ ἐπὶ τῆς κωφαλαλίας, ἂν μάλιστα λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὴν ἠλαττωμένην βιοποριστικὴν ἱκανότητα καὶ κυρίως τὴν μικρότερην γαμηλιότητα τῶν ἀναπήρων τούτων, ὡς καὶ τὴν ἀρκετὰ μεγάλην προστασίαν, τὴν ὁποίαν παρέχει ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ γάμου μεταξὺ συγγενῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει μεγαλύτερα πιθανότης νὰ εἶναι φορεῖς τοῦ αὐτοῦ νοσογόνου παράγοντος, θὰ

ἐδικαιούμεθα νὰ ἀναμένωμεν τὴν σχεδὸν τελείαν ἐξάλειψιν τῆς ἀναπηρίας, ἀν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν δὲν ἐλάμβανον χώραν νέαι μεταλλαγαι, ὡς δικαιούμεθα ἢ μᾶλλον εἶμεθα ἠναγκασμένοι νὰ ὑποθέσωμεν.

Τὰ ἀνωτέρω δύο παραδείγματα ἀποτελοῦν τοὺς δύο κυριωτέρους τύπους τῆς κληρονομικότητος, ἐπομένως ἰσχύουν δι' ὅλας σχεδὸν τὰς κληρονομικὰς νόσους. Ἐπὶ τινων μάλιστα ἄλλων τύπων αἱ συνθῆκαι τῆς ἐξαπλώσεως νοσογόνων παραγόντων εἶναι ἔτι δυσμενέστεραι. Κυρίως ὅμως διὰ τὴν παρακώλυσιν τῆς ἐξαπλώσεως κληρονομικῶν νόσων ἐπεμβαίνει εἰς ἄλλος παράγων, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ γνωρίσωμεν.

Ἐπιλογὴ καὶ ἀντεπιλογή.—Ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ φύσει αἱ νοσηραὶ μεταλλαγαι ἐξαφανίζονται ἅμα τῇ γενέσει των ἢ μικρὸν μετ' αὐτὴν, μόνον δὲ σχετικῶς ἐλαφραὶ τινες μεταλλαγαι δύνανται νὰ ἐπιζήσουν μέχρι ἢ, ἐνίοτε, καὶ πέραν τῆς ἀναπαραγωγικῆς ἡλικίας. Τὸ φαινόμενον τοῦτο καλεῖται (φυσικῆ) ἐπιλογὴ. Καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου δρᾷ ἡ ἐπιλογὴ. Βαρεῖται νοσογόνοι μεταλλαγαι ἐξαφανίζονται ἤδη κατὰ τὴν ἐμβρυϊκὴν ζωὴν (ἀποβολαί, ἐκτρώσεις, θνησιγονίαι) ἢ βραχὺ μετ' αὐτὴν (μέγιστον θνησιμότητος κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ζωῆς), μόνον δὲ αἱ σχετικῶς ἐλαφρότεροι δύνανται νὰ διατηρηθοῦν καὶ μάλιστα νὰ ὑπερβοῦν τὸ στάδιον τῆς ἀναπαραγωγικῆς ἡλικίας, ἰδίᾳ ἐντὸς τοῦ τεχνητῶς εὐνοϊκοῦ περιβάλλοντος, τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησεν ὁ ἀνθρώπινος πολιτισμός.

Ἡ ἐπιλογὴ δὲν ταῦτιζεται μὲ τὸν θάνατον. Ὁ πρόωρος θάνατος ἀποτελεῖ μόνον ἓν μέσον ἐπιλογῆς. Ἡ οὐσία τῆς ἐπιλογῆς ἔγκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ὅτι τὸ ἐξαφανιζόμενον ἄτομον δὲν ἀντιπροσωπεύεται ἐν τῇ ἐπομένῃ γενεᾷ ὑπὸ ἀπογόνων ἢ ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ βιωσίμων ἀπογόνων, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἠδύνατο νὰ διαγωνισθῇ ὁ ἰδιοσυστατικὸς του τύπος πέραν τοῦ θανάτου του. Μὲ ἄλλους λόγους, ἐπιλογὴ ὑπὸ βιολογικὴν ἔννοιαν καλεῖται τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὴν παραγωγὴν τῆς ἐπομένης γενεᾶς δὲν συμμετέχουν ἐξ ἴσου ὅλα τὰ ἄτομα τῆς προηγουμένης. Πᾶσα λοιπὸν ἐπιλογὴ εἶναι, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, ἐπιλογὴ γονιμότητος, διεργασία ἀναίμακτος καὶ ἄνευ καιάδου.

Εἶναι ἐξηκριβωμένον ὅτι εἰς οἰασδήποτε κληρονομικῆς συνθέσεως πληθυσμὸς διατηρεῖ, μετὰ τινων διακυμάνσεων, σταθερὰν τὴν σύνθεσιν του, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπεμβαίνει ἡ ἐπιλογὴ, ἢτοι ἐφ' ὅσον ἐν τῇ ἀναπαραγωγῇ δὲν εὐνοεῖται ὠρισμένος ἰδιοσυστατικὸς τύπος εἰς βάρος τῶν λοιπῶν. Ἄλλ' εὐθύς ὡς ἀσκηθῇ μία ἔστω καὶ ἐλαφρὰ ἐπιλογὴ πρὸς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν κατεύθυνσιν, ἡ κατάστασις μεταβάλλεται. Ἐστω λ. γ. εἰς πληθυσμὸς ἀποτελούμενος ἐξ ἴσων μερῶν μαύρων καὶ λευκῶν. Ἄν οἱ μαῦροι γεννοῦν 4 τέκνα, οἱ δὲ λευκοὶ μόνον 3, ἤδη μετὰ μίαν γενεὰν οἱ λευκοὶ θὰ ἀποτελοῦν τὰ 43% τοῦ πληθυσμοῦ, μετὰ 3 γενεᾶς μόνον τὰ 30% καὶ μετὰ 10 γενεᾶς μόνον τὰ 7%. Τοῦτο ἰσχύει καὶ διὰ τὰς κληρονομικὰς νόσους.

Ἄν εἰς ἓνα πληθυσμὸν ἀποτελούμενον ἐξ ὑγιῶν καὶ κληρονομικῶς ἀρρώστων οἱ πρῶτοι δεικνύουσι γονιμότητα μεγαλυτέραν τῆς τῶν δευτέρων, ὁμιλοῦμεν περὶ ἀναγεννήσεως (ἢ θετικῆς ἐπιλογῆς), ἂν ὁμως συμβαίῃ τὸ ἀντίστροφον, ὁμιλοῦμεν περὶ ἀντεπιλογῆς (ἢ ἀρνητικῆς ἐπιλογῆς).

Ἡ ἀντεπιλογὴ εἶναι τὸ κυριώτερον ἢ μᾶλλον τὸ πρακτικῶς μοναδικὸν αἷτιον τοῦ ἐκφυλισμοῦ. Οὕτω εἷς τινὰς ἀποκέντρους τόπους καὶ εἰς τὰ κατώτερα ἐκεῖνα στρώματα, τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὸ λεγόμενον «κοινωνικὸν καθίζημα» τῶν μεγαλουπόλεων, ὑπὸ συνθήκας αὐτόχρημα ἐνδογαμίας καὶ ἐλευθέρων συζεύξεων μεταξύ προσώπων φορέων νοσογόνων κληρονομικῶν παραγόντων, δύνανται νὰ «καλλιεργηθοῦν» ὀλόκληρα γένη ἐλαττωματικῶν, τῶν ὁποίων ἢ μᾶλλον ἢ ἤττον μυθιστορηματικὴ περιγραφή προξενεῖ μεγάλῃ ἐντύπωσιν καὶ δημιουργεῖ μεγάλας ἀνησυχίας εἰς τὸ κοινόν. Τοιαύτη εἶναι λ. χ. ἡ περίπτωσις τοῦ «Καλοκάκου», τὴν ὁποίαν περιέγραψε τὸ 1912 ὁ ἀμερικανὸς ψυχολόγος Goddard καὶ ἡ ὁποία ἐθεωρήθη ὡς ἐπαλήθευσις τοῦ ρητοῦ : «ἀμαρτῖαι γονέων παιδεύουσι τέκνα». Ἡ περίπτωσις αὕτη, τὴν ὁποίαν πλημμελῶς ἠρμήνευσεν ὁ περιγράφας αὐτὴν μὴ εἰδικὸς συγγραφεὺς, ἐχρησιμοποιήθη πολλαχῶς πρὸς προπαγάνδισιν εὐγονιστικῶν ἰδεῶν διὰ τῆς τρομοκρατικῆς ὁδοῦ. Ἀκριβῶς τὸν ἀντίποδα τῶν περιπτώσεων τούτων ἀποτελοῦν αἱ περιπτώσεις ὀλοκλήρων «δυναστειῶν» ἰδιοφυῶν οἰκογενειῶν, αἱ ὁποῖαι γεννῶνται ὑπὸ τὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι εὐνοοῦν τὴν συσσώρευσιν κακῶν κληρονομικῶν παραγόντων, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐδῶ γίνεται συσσώρευσις καλῶν παραγόντων.

Αἱ ἄκραι ὁμως αὗται περιπτώσεις ἀποτελοῦν τὴν ἐξάίρεσιν, κατὰ κανόνα ἰσχύει ὁ «νόμος τῆς παλινδρομίας» ἥτοι ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἀρχικῆς μέσης συστάσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Εἰδικῶς προκειμένου περὶ νόσων ἰσχύει κατὰ κανόνα ὅ,τι ἐτόνισεν ὁ ψυχίατρος καθηγητῆς Bumke, ὅτι δηλαδὴ οἱ νόμοι τῆς κληρονομικότητος καὶ αἱ συνθῆκαι τῆς ἐπιλογῆς ὁδηγοῦν εἰς τὴν ἀναγέννησιν καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἐκφυλισμὸν.

Πράγματι, ὡς ἔδειξαν τὰ παραδείγματα τῆς ἐξαδακτυλίας καὶ τῆς κωφαλαλίας, οἱ νόμοι τῆς κληρονομικότητος ὁδηγοῦν εἰς τὴν ποιοτικὴν καλύτερευσιν τοῦ πληθυσμοῦ, εἰς ταύτην δὲ προστίθεται καὶ ποσοτικὴ καλύτερευσιν, διότι κατὰ κανόνα ἡ βιωσιμότης καὶ ἡ γονιμότης τῶν ὑγιῶν εἶναι μεγαλύτεροι, παρὰ αἱ τῶν ἀρρώστων. Εἰς τὴν καλύτερευσιν ταύτην παρεντίθενται κωλύματα μόνον ὑπὸ τῶν νέων μεταλλαγῶν, ἕναντι τῶν ὁποίων εἴμεθα ἐντελῶς ἀνίσχυροι. Ὑπὸ τὰς παρούσας ὁμως συνθήκας αἱ κληρονομικαὶ νόσοι μόνον τότε θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκτοπίσουν τὴν ὑγείαν καὶ νὰ προσλάβουν ἀνησυχητικὴν ἔκτασιν, ἂν οἱ φορεῖς τῶν ἐπολλαπλασιαζόντων περισσότερον τῶν ὑγιῶν. Συμβαίνει τοῦτο ;

Κοινωνική σημασία τῶν νόσων.—Πρὶν ἐπιχειρήσωμεν ν' ἀπαντήσωμεν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο, ἐνδείκνυται νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι ἡ κοινωνικὴ σημασία τῶν νόσων μετρεῖται διὰ τῆς συχνότητος καὶ οὐχὶ διὰ τῆς βαρύτητος αὐτῶν. Οἱ φορεῖς βαρειῶν μορφῶν νόσων ὄχι μόνον εἶναι σχετικῶς ὀλίγοι, ἀλλ' εἶναι κατὰ κανόνα ἐξωκοινωνικοί. Τοιοῦτοι ἄρρωστοι πολλάκις δὲν δύνανται νὰ ἀσκήσουν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, δὲν ἔχουν εὐκαιρίαν γάμου, ἡ γονιμότης των εἶναι ἠλαττωμένη καὶ ἡ θνησιμότης τῶν τέκνων των εἶναι μεγάλη. Ἐξαιρουμένων τῶν οἰκονομικῶν βαρῶν, κατὰ τί δύνανται νὰ ἐπηρεάσουν τὴν κοινωνικὴν ζωὴν οἱ τρόφιμοι τῶν ψυχιατρείων ἢ οἱ ἀνάπηροι, οἱ ὅποιοι σύρουν τὴν δυστυχίαν των εἰς τὰ πεζοδρόμια τῶν πόλεων; Τὸν πραγματικὸν κίνδυνον ἀποτελοῦν πάντοτε αἱ ἐλαφραὶ μορφαὶ τῶν κληρονομικῶν νόσων, αὐταὶ καὶ μόναι δύνανται νὰ ἐπηρεάσουν εἴτε ἐπὶ καλῶ εἴτε ἐπὶ κακῶ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν καὶ τὰς τύχας τοῦ ἔθνους. Ἀλλ' αὐταὶ δι' οὐδενὸς τῶν προταθέντων εὐγονιστικῶν μέτρων δύνανται νὰ συλληφθοῦν καὶ νὰ ἐξαφανισθοῦν.

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟ ΤΑΣ ΣΥΝΘΗΚΑΣ ΥΨΗΛΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ἡ θέσις τοῦ ζητήματος.—Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντων συνάγεται ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ἐκφυλισμοῦ συμπύπτει, πρακτικῶς, μετὴν ἔννοιαν τῆς ἀντεπιλογῆς. Ἐπομένως τὸ πρόβλημα, ἂν οἱ σημερινοὶ πεπολιτισμένοι λαοὶ διατελοῦν ἐν σταδίῳ ἢ κινδύνῳ ἐκφυλισμοῦ ὑπὸ ἰατρικὴν ἔννοιαν, ἀνάγεται εἰς τὸ ζήτημα, ἂν καὶ κατὰ πόσον ὑπὸ τὰς συνθήκας ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ ἡ ἀντεπιλογὴ ἀντικατέστησε τὴν εὐεργετικὴν δρᾶσιν τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς.

Διὰ δύο ὁδῶν ἐπεχειρήθη νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο : τῆς λογικῆς καὶ τῆς ἐμπειρικῆς.

Θεωρητικαὶ ἀντιλήψεις.—Τὴν πρώτην ὁδὸν ἠκολούθησαν κυρίως οἱ ὀρθόδοξοι δαρβινισταί, ἰδίᾳ οἱ παλαιότεροι ἐξ αὐτῶν, εἰς τοὺς ὁποίους οἱ νόμοι τῆς κληρονομικότητος ἦσαν εἰσέτι ἄγνωστοι. Οὗτοι, ἐκκινουῦντες ἐκ τῆς πίστεως ὅτι ἡ διατήρησις τῶν βιολογικῶν ἰκανοτήτων λαοῦ τινος μόνον διὰ μιᾶς ἀδιαλείπτως ἀσκουμένης καὶ σκληρᾶς ἐπιλογῆς δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ, ἐδογματίσαν ὅτι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ «οἰκοδικαιτισμοῦ», τὸν ὅποιον ἐδημιούργησεν ὁ πολιτισμὸς, ὁ ἄνθρωπος βαδίζει πρὸς ἀσφαλῆ ἐκφυλισμὸν καὶ ἐξαφάνισιν. Ὅχι μόνον ἡ Ὑγιεινὴ καὶ ἡ Ἰατρικὴ σώζουν ἐκ τοῦ προώρου θανάτου πολλὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ὑπὸ πρωτογόνους συνθήκας ζωῆς ἀσφαλῶς θὰ ἐξηφανίζοντο ταχέως, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ πολιτικοὶ καὶ κοινωνικοὶ θεσμοί, οἱ ὅποιοι ἐξυμνοῦνται ὡς «προοδευτικοί», συντελοῦν εἰς τὴν αὐτόχρημα καλλιέργειαν σωματικῶς καὶ ἠθικῶς ἐλαττωματικῶν καὶ ἀνεπιθυμητῶν ὑπάρξεων. Ὅλα τὰ ἐν τῇ ἐλευθέρῳ φύσει διαβιοῦντα ζῶα χαίρουν ἄκρας ὑγείας καὶ ζωτικῆ-

τητος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ οἰκοδίαται, τὰ ὑποῖα ἀποτελοῦν μουσεῖα ἀναπη-
ριῶν. Αἱ κληρονομικαὶ νόσοι καὶ ἀναπηρία εἶναι σχεδὸν τελείως ἄγνωστοι ἐπὶ
πολλῶν ἀγρίων λαῶν, ἐνῶ αὐξάνονται καὶ πληθύνονται ἐπὶ τῶν πεπολιτισμέ-
νων.

Οὐδεὶς, βεβαίως, δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι τὸ σημερινὸν περιβάλλον τοῦ πε-
πολιτισμένου ἀνθρώπου κατέστη ἀσυγκρίτως ἡπιώτερον καὶ μαλθακώτερον
ὄχι μόνον τοῦ ἐπικρατήσαντος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν παγετῶνων, ἀλλὰ καὶ τοῦ
σήμερον ἐπικρατοῦντος ἐπὶ κατωτέρων βαθμίδων πολιτισμοῦ. Εἶναι ὁμως
ἀναγκαῖα συνέπεια τῆς μεταβολῆς ταύτης ἡ ἐξαφάνισις τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς
καὶ ἡ πλήρης ἀντικατάστασις αὐτῆς ὑπὸ τῆς ἀντεπιλογῆς; Ἄν ὁ οἰκοδαιτισμὸς
εὐνοῇ τὴν παράτασιν τοῦ βίου τῶν ἐλαττωματικῶν, κατὰ πολὺ περισσότερον
εὐνοεῖ τὴν διατήρησιν τῶν ὑγιῶν καὶ λογικῶς δὲν ἀποκλείεται ἡ σημερινὴ πε-
πολιτισμένη ἀνθρωπότης νὰ διαφέρῃ μόνον κατὰ τοῦτο τῆς πρωτογόνου, ὅτι
σύρει μεθ' ἑαυτῆς ἐν μέγα συμβιωτικὸν ἔρμα ἀναπήρων. Κίνδυνος ἐκφυλισμοῦ
τότε μόνον θὰ ὑπῆρχεν, ἂν ἡ γονιμότης τῶν ὑγιῶν ἦτο μικροτέρα τῆς τῶν ἀρ-
ρώστων. Τοῦτο ἀκριβῶς πρέπει νὰ ἀποδειχθῇ καὶ τὴν ἀπόδειξιν δὲν δύναται
νὰ φέρουν αἱ θεωρίαι, ἀλλὰ τὰ πράγματα.

Δι' ὁμοίου παραγωγικοῦ συλλογισμοῦ μία ἄλλη ὁμάς συγγραφέων, ἰδίᾳ
ψυχιάτρων μὲ τὸν Kraepelin ἐπὶ κεφαλῆς, ἐκκινοῦντες οὐχὶ κυρίως ἐκ τῆς δαρ-
βινείου θεωρίας, ἀλλ' ἐκ τῆς πίστεως ὅτι μερικὰ δηλητήρια καὶ τοξῖναι, κυρίως
οἰνόπνευμα καὶ σύφιλις, προκαλοῦν τὴν γένεσιν βλαστοφθοριῶν ἢ καὶ γνησίων
μεταλλαγῶν, καταλήγουν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ σημερινὴ πεπολιτισμένη
ἀνθρωπότης διατελεῖ ἐν σταδίῳ ἐκφυλισμοῦ, λόγῳ τῆς κατ' αὐτοὺς προϊού-
σης ἐξαπλώσεως τοῦ ἀλκολισμοῦ καὶ τῆς συφιλίδος. Ἄλλ' ἀνεξαρτήτως τοῦ
ἂν τὰ δηλητήρια ταῦτα δύναται, πράγματι, νὰ προκαλέσουν τὰς εἰς αὐτὰ ἀπο-
δοδιόμενας βλάβας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡ ἐξάπλωσις αὐτῶν εἶναι σήμερον
μεγαλύτερα ἢ ὅση ἦτο κατὰ τὸ παρελθόν, εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι οἱ ἀλκο-
λικοὶ καὶ οἱ συφιλιδικοὶ ἔχουν μεγαλύτεραν γονιμότητα τῶν ὑγιῶν, ὅποτε καὶ
μόνον θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποτελέσουν κίνδυνον ἐκφυλισμοῦ, ἢ συμβαίνει τὸ
ἀντίστροφον; Εἶναι προφανές ὅτι καὶ ἐδῶ ἡ λύσις μόνον διὰ τῆς ἐμπειρικῆς
ὁδοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ προσκομισθῇ, ἂν καὶ ἡ καταπολέμησις τοιούτων ἐξωτερι-
κῶν αἰτίων δὲν ἀνήκει εἰς τὸ πεδίον τῆς Εὐγονικῆς.

Ἄσπον ἀφορᾷ ἄλλα τινὰ «αἷτια», τῶν ὁποίων ἡ γένεσις ἀποδίδεται εἰς τὸν
ὑψηλὸν πολιτισμὸν, λ. χ. τὴν αὐξήσιν τῶν «συγκινήσεων», τὴν «φθορὰν τῶν
νεύρων», τὰς μεγάλας «εὐθύναις» τῆς ζωῆς κλπ., ταῦτα μόνον τὴν ἀτροφικὴν
κρίσιν δύναται ἴσως νὰ ἱκανοποιήσουν, διότι ἀποτελοῦν, τὸ πολὺ, ἐρμηνείας
βλαβῶν, τῶν ὁποίων ἡ ὑπαρξὶς πρέπει πρῶτον, νὰ διαπιστωθῇ καὶ κατόπιν νὰ
αἰτιολογηθῇ. Ἄλλως τε, τοιαῦτα «αἷτια» δύναται νὰ ἀφοροῦν μόνον τὸ τερά-
στιον πεδίον τῶν ψυχοπαθειῶν καὶ νευρασθενειῶν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ποτε

ἐσκέφθη ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἐπεκταθοῦν τὰ μέτρα τῆς παρακαλώσεως τοῦ γάμου καὶ τῆς τεκνοποιίας.

Τὰ δεδομένα τῆς ἐμπειρικῆς ἐρεῦνης.—1) Βλαστοφορίαι : Ἄν ἡ ἐκφυλιστικὴ δρᾶσις τοῦ οἰνοπνεύματος ἀποτελῇ ἐν λίαν ἀμφισβητούμενον ζήτημα καὶ ἂν εἶναι λίαν ἀμφίβολον ὅτι σήμερον καταναλίσκεται μεγαλύτερα ποσότης οἰνοπνεύματος, παρά ἄλλοτε, τούναντίον ὡς βέβαια δύνανται νὰ θεωρηθοῦν τὰ ἐξῆς γεγονότα : Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀλκολικῶν ἀποθνήσκουν προώρως ἢ παραμένουν ἐξωκοινωνικοὶ καὶ ἄγαμοι, ἐκτρώσεις καὶ θνησιγονία εἶναι λίαν συχναὶ εἰς τὰς ἀλκολικὰς οἰκογενείας καὶ πολλὰ τέκνα τῶν ἀποθνήσκουν κατὰ τὰ πρῶτα στάδια τῆς ζωῆς, ἐκ τῶν ἐπιζώντων τὰ περισσότερα εἶναι ὑγιῆ, ἐνίοτε μάλιστα καὶ ἰδιοφυῆ ἢ μεγαλοφυῆ (ὁ πατήρ τοῦ Μπετχόβεν ἦτο ἀλκολικός, ἂν καὶ ὑποστηρίζεται ὅτι ἀπέκτησε τὸ πάθος του μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ υἱοῦ του). Ἐν γένει ἡ ἔρευνα ἀπέδειξεν ὅτι αἱ ἀλκολικαὶ οἰκογενεαὶ αὐτοεξαφανίζονται ἐντὸς ἐλαχίστων γενεῶν, τοῦτο δὲ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ἄλλα δηλητήρια καὶ τὰς τοξικομανίας. Τὸ δρέπανον ὅθεν τῆς ἐπιλογῆς δρᾶ λίαν ἱκανοποιητικῶς ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν συφιλίδα, εἰς τὴν ὁποῖαν ἄλλοτε ἀπεδίδοντο σχεδὸν ὅλαι αἱ δυσμορφίαι καὶ ἀναπηρίαι, αἱ ἐνδεδειχθεὶς ἔρευναὶ τοῦ Finger καὶ ἄλλων ἀπέδειξαν ὅτι «ἡ σύφιλις ὀδηγεῖ εἰς τὸν ἀποδεκατισμὸν καὶ ὄχι εἰς τὸν ἐκφυλισμὸν τοῦ λαοῦ». Πράγματι, ἡ ἐκτρωσις εἰς τὰς συφιλιδικὰς οἰκογενείας εἶναι αὐτόχρημα παθογνωμονικὴ, εἰς ταύτην δὲ προστίθενται οἱ συχνοὶ θάνατοι βρεφῶν συφιλιδικῶν γονέων. Ἐξ ἄλλου, οἱ συφιλιτικοὶ ζοῦν κατὰ μέσον ὄρον ὀλιγώτερον τῶν ὑγιῶν καὶ ἐπὶ πλέον οἱ περισσότεροι, τοῦλάχιστον, ἐξ αὐτῶν ἀναβάλλουν τὸν γάμον μέχρις ἀποθεραπείας ἢ παραμένουν ἄγαμοι. Ἐν γένει αἱ συφιλιδικαὶ οἰκογενεαὶ αὐτοεξαφανίζονται ἐντὸς ὀλίγων γενεῶν. Ἐξ ἄλλου, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας ἡ σύφιλις ἐμάστισεν ὑπὸ μορφήν κακοθησεστάτων πανδημιῶν καὶ ὅτι κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐπετεύχθη ἡ ἰασίς τῆς. Συνεπῶς, παρ' ὄλην τὴν εἰσέτι μεγάλην αὐτῆς ἐξάπλωσιν, ἡ σύφιλις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κίνδυνος ἐκφυλισμοῦ.

Ἡ φυματίωσις ἐξυμνεῖται ὡς δρῶσα πάντοτε πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐξαφανίσεως ἀσθενικῶν ἢ ὑποπλαστικῶν ἰδιοσυστασιῶν. Ἡ ἐπιδημιολογία τῆς χαρακτηρίζεται διὰ μιᾶς περιόδου αὐξήσεως τῆς νοσηρότητος, τὴν ὁποῖαν διαδέχεται ἡ περίοδος τῆς ἐλαττώσεως τῆς συχνότητος. Οἰονδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὸ αἷτιον τῆς ἐλαττώσεως ταύτης (ἐπιλογὴ ἢ ἐξασθένησις τοῦ μικροβίου), ὑποστηρίζεται σοβαρῶς ὅτι ἡ λευκὴ φυλὴ ἀπαλλάσσεται βαθμηδὸν αὐτομάτως ἀπὸ τῆς νόσου ταύτης, τῆς ὁποίας καὶ αἱ βαρεῖαι μορφαὶ ἀποβαίνουν σὺν τῷ χρόνῳ σπανιώτερα.

Παρ' ἡμῖν ὁ παιδίατρος καθηγητῆς Χωρέμης ὑπεστήριξεν ὅτι ὁ «ὑποσιτισμὸς» ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἐλονοσίαν, τὸ καλὰ-ἄζαρ καὶ τὴν φυματίωσιν

μετέβαλον τόσον δυσμενῶς τὴν κληρονομικὴν ὕλην τοῦ λαοῦ, ὥστε ὅλοι σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῆς χώρας μας πρέπει νὰ θεωρούμεθα ὡς ἐκφυλισμένοι! Ἄν τοῦτο εἶναι ἀληθές, τότε κίνδυνος νέου ἐκφυλισμοῦ δὲν ὑπάρχει πλέον διὰ τὸν ἑλλη- νικὸν λαόν.

Ἐν συνόψει, αἱ πραγματικαὶ ἢ φανταστικαὶ βλαστοφθορίαι αὐτοεξαφανί- ζονται καὶ προσπάθεια ἐξαλείψεως αὐτῶν διὰ τῶν ἀκαταλλήλων, ἄλλως τε, εὐγονιστικῶν μέτρων θὰ ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἀπόπειραν ἐκβιασμοῦ ἀνοικτῶν θυρῶν. Πραγματικῶς ἐπικίνδυνα διὰ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ λαοῦ εἶναι τὰ ἠθικὰ δηλητήρια (θέατρον, κινηματογράφος, πορνογραφικὴ λογοτεχνία, καλλιστεῖα κ.λ.π), τὰ ὁποῖα, ἐν τούτοις, τυγχάνουν πάσης ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους τοῦ κράτους καὶ μεγάλου μέρους τῆς «φιλοπροόδου» κοινωνίας.

2) Σωματικαὶ νόσοι: Αἱ βαρεῖται κληρονομικαὶ παθήσεις καὶ ἀναπη- ρίαι, τῶν ὁποίων πολλοὶ δὲν συμβιβάζονται μὲ τὴν ἄσκησιν βιοποριστικοῦ ἐπαγ- γέλματος, ἐξαφανίζονται καὶ σήμερον τόσον καλῶς ἢ καὶ καλύτερον ἢ ὅσον κατὰ τὸ παρελθόν. Βεβαίως, ὑπάρχουν πολλοὶ ἐνδείξεις ἢ καὶ ἀποδείξεις ὅτι ὅλα σχεδὸν τὰ ὄργανα τοῦ πεπολιτισμένου ἀνθρώπου ἔχασαν πολὺ ἐκ τῆς ἀρχι- κῆς τῶν ἰσχύος καὶ ζωτικότητος, ἂν καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι αἱ λειτουργίαι τῶν δὲν εἶναι ἀρκετὰ καλῶς προσηρμοσμέναι πρὸς τὰς δημιουρ- γηθείσας νέας συνθήκας τῆς ζωῆς. Πάντως, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀδύνατον («νὰ ἐπι- στρέψωμεν εἰς τὴν φύσιν»), θὰ εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ ἐξαγοράζωμεν τὰ ἀγαθὰ τοῦ πολιτισμοῦ διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῶν σωματικῶν ἱκανοτήτων μας. Θὰ ἦτο ὅμως ἀστείον νὰ πιστεύσωμεν ὅτι τὴν κατάστασιν ταύτην θὰ ἠδύνατο νὰ θεραπεύσῃ ὁ θεσμὸς τοῦ προγράμμου ἱατρικοῦ πιστοποιητικοῦ.

Ἐξαιρέσει τῆς προϊούσης ἐξαπλώσεως τῆς μυωπίας, τῆς τερηδόνος, τῶν ὀδόντων καὶ τῆς ἀμφισβητουμένης ἐλαττώσεως τῆς θηλαστικῆς ἱκανότητος τῶν γυναικῶν, οὐδεμία ὑπάρχει ἀπόδειξις περὶ αὐξήσεως τῶν κάπως σοβαρῶν κληρονομικῶν νόσων τοῦ σώματος. Ἀντίθετοι ἰσχυρισμοὶ ἐφείλονται συνήθως εἰς τὴν πλάνην, τὴν ὁποίαν γεννᾷ ἡ τελειοποίησις τῶν διαγνωστικῶν μεθόδων καὶ ἡ συστηματικὴ ἀναζήτησις τῶν νόσων.

3) Ψυχικαὶ νόσοι: Ὅλαι αἱ συζητήσεις περὶ ἐκφυλισμοῦ ἔχουν τὸ κέντρον τοῦ βάρους τῶν εἰς τὰς ψυχικὰς νόσους, ἦτοι εἰς τὸ μᾶλλον ἀβέβαιον καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὀμιχλῶδες ἢ ἐρεβῶδες εἰσέτι πεδῖον τῆς ἱατρικῆς. Ἀπὸ τῶν βαρυτάτων ψυχικῶν διαταραχῶν μέχρι τῆς πλήρους ὑγείας ὑπάρχει μία συνεχῆς σειρὰ παθολογικῶν καταστάσεων, τῶν ὁποίων τὰς μὲν βαρυτέρας ὠνόμασαν ψυχώσεις, τὰς δὲ ἐλαφράς ὠνόμασαν ψυχοπαθείας. Δὲν ὑπάρχουν ὅμως σαφῆ ὄρια οὔτε μεταξύ ψυχώσεων καὶ ψυχοπαθειῶν οὔτε μεταξύ τῶν τελευ- ταίων καὶ τῆς ὑγείας, οὕτως ὥστε εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος ἡ διαπίστωσις τῆς συχνότητος αὐτῶν καὶ πρὸ παντὸς τῆς αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως τῆς συχνότητος ταύτης. Καὶ αἱ ὀνομασίαι, αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν εἰς τὰς ψυχικὰς διαταραχὰς ἀνα- φέρονται εἰς παθολογικὰς ομάδας καὶ οὐχὶ εἰς σαφῶς ἀφοριζομένας κλινικὰς

μονάδας, ἂν καὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου ἐπικρατοῦν εἰσέτι μεγάλοι καὶ ἀγεφύρωτοι διαφορῶναι. Πᾶς τις ἐννοεῖ ὅτι ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ μελετηθῇ ἡ κληρονομικότης ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου καὶ θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶναι εὐκολώτερον νὰ προσανατολισθῇ τις ἐντὸς τοῦ μυθολογικοῦ λαβυρίνθου, παρὰ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς κληρονομικότητος τῶν ψυχικῶν νόσων. Δὲν εἶναι λοιπόν, παράδοξον ὅτι ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου συναντῶμεν εἰς πᾶν βῆμα μεγάλας καὶ ριζικὰς διαφορῶνας.

Πάντως, ὡς βέβαιον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι οἱ ἐκ βαρέων ψυχικῶν νόσων πάσχοντες εἶναι ἐξωκοινωνικοὶ καὶ δεικνύουν μικρὰν μόνον γαμηλιότητα καὶ γονιμότητα. Ὁ Bauer λέγει ὅτι τὰ $\frac{2}{3}$ τῶν τροφίμων τῶν ψυχιατρειῶν εἶναι ἄγαμοι. Κατὰ τὸν Bentoul ἐπὶ 60721 ὀλιγοφρενικῶν ἐν Ἀγγλίᾳ μόνον τὸ $\frac{1}{3}$ ἦσαν ἢ ὑπῆρξαν ἔγγαμοι καὶ ἐπὶ 117274 φρενοβλαβῶν μόνον τὰ $\frac{2}{5}$ ἦσαν ἢ ὑπῆρξαν ἔγγαμοι.

Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐσημειώθη προϋοῦσα αὐξήσις τῶν κλινῶν τῶν ψυχιατρειῶν δὲν δυνάμεθα, βεβαίως, νὰ συμπεράνωμεν περὶ αὐξήσεως τῶν ψυχώσεων, διότι τὸ φαινόμενον τοῦτο ὀφείλεται πιθανώτατα εἰς ἄλλους λόγους (αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ, μεγαλυτέρα ἐμπιστοσύνη τοῦ κοινοῦ πρὸς τὰ ἰδρύματα ταῦτα, χαλάρωσις τῶν οἰκογενειακῶν δεσμῶν, ἐπέκτασις τῆς δημοσίας περιθάλψεως κλπ.). Τούναντίον, τὸ γεγονός ὅτι εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς προηγμένας εὐρωπαϊκὰς χώρας ἡ ζήτησις κλινῶν εἰς τὰ ψυχιατρεῖα ἐσταθεροποιήθη προπολεμικῶς εἰς 3—4 κλίνας διὰ φρενοπαθεῖς ἐπὶ 1000 κατοίκων θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνδειξις περὶ τοῦ ὅτι αἱ ψυχικαὶ νόσοι δὲν εὐρίσκονται ἐν αὐξήσει. Ὅσον ἀφορᾷ μάλιστα τὰς βαρεῖας μορφὰς τῶν ψυχοπαθειῶν πολλοί, στηριζόμενοι ἐπὶ τοῦ γεγονότος τῶν ὁμαδικῶν ψυχοπαθειῶν τῶν παρελθόντων αἰώνων καὶ τῆς προοῦσης σπανιότητος τῆς ὑστερίας, ὑποστηρίζουν ὅτι αἱ ψυχικαὶ αὗται διαταραχαὶ διατελοῦν ἐν ἐλαττώσει.

Φυσικὰ, καὶ διὰ τῆς διαπιστώσεως ὅτι αἱ ψυχικαὶ νόσοι δὲν ἀπέβησαν συχνότεραι δὲν ἀποκλείεται πᾶς κίνδυνος ψυχικοῦ ἐκφυλισμοῦ. Ψυχικαὶ διαταραχαὶ τῆς μορφῆς καὶ τοῦ βαθμοῦ ἐκείνων, διὰ τὰς ὁποίας καθίσταται ἀναγκαία ἡ ἐνασύλωσις, δὲν εἶναι ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι ἐπηρεάζουν περισσότερον τὴν κοινωνικὴν ζωὴν καὶ δύνανται νὰ καθορίσουν τὴν τύχην ἐνὸς ἔθνους. Ὁ πραγματικὸς κίνδυνος προέρχεται, ὡς εἴπομεν, ἐκ τῶν ἐλαφροτέρων ψυχοπαθειῶν, περὶ τῆς συχνότητος τῶν ὁποίων οὐδὲν τὸ βέβαιον γνωρίζομεν. Ἀναλόγως τῶν ὀρίων, τὰ ὁποῖα τίθενται ὅπως αὐθαιρέτως μεταξὺ ψυχώσεων, ψυχοπαθειῶν καὶ ὑγιείας, ἄλλοι μὲν ὑποστηρίζουν ὅτι αἱ ψυχικαὶ ἐν γένει ἀνωμαλῖαι εὐρηνται ἐν αὐξήσει, ἄλλοι δὲ ὅτι, τούναντίον, εὐρηνται ἐν ἐλαττώσει ἢ ἐν στασιμότητι. Εἰς τοῦτο ὀφείλεται πιθανῶς καὶ τὸ γεγονός ὅτι προπολεμικῶς ἢ πιθανότις νὰ γίνῃ τις φρενοπαθὴς ἐξετιμήθη εἰς μὲν τὴν Γερμανίαν εἰς 1,5 %, εἰς δὲ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας εἰς 10 %.

4) Ἐν συνόψει δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐξ οὐδεμιᾶς πεπολιτισμένης χώρας

ὑπάρχουν ἀποδείξεις περὶ προΐούσης αὐξήσεως τῶν κληρονομικῶν νόσων. Πάντως ὅμως ἡ συχνότης των εἶναι πολὺ μεγάλη καὶ ἂν ἀκόμη θεωρήσωμεν ὡς λίαν ὑπερβολικὰς τὰς γενομένας ἐκτιμήσεις. Κατὰ τὸν Langhlin πρέπει εἰς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας ἐξ ἐκάστης γενεᾶς νὰ ἀποστειροῦνται περίπου τὰ 10 % ὅλων τῶν ζώντων, κατὰ δὲ τὸν Stoddard τοῦλάχιστον τὰ 30 % τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ὡς ψυχικῶς ἐπιβεβαρυμένα. Ὁ Lenz δὲν θεωρεῖ ὑπερβολικοὺς τοὺς ἀριθμοὺς τούτους καὶ ἐκτιμᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν Γερμανῶν, οἵτινες δι' ἓνα οἰονδήποτε λόγον θὰ ἦσαν «ἀνεπιθύμητοι», εἰς 14,3 ἑκατομ. (ἐπὶ πληθυσμοῦ 65 ἑκατομ.), ὁ Grotjahn μάλιστα εἰς 20 ἑκατομ. Κατὰ τὸν τελευταῖον συγγραφέα ἐν τῇ προπολεμικῇ Γερμανίᾳ ὑπῆρχον, ἐπὶ 100.000 κατοίκων, περίπου 400 φρενοπαθεῖς καὶ ἰδιῶται, 150 ἐπιληπτικοί, 200 ἀλκοολικοί, 60 τυφλοί, 30 κωφάλαλοι, 250 ἀνάπηροι καὶ 500 φυματικοί ἐν προκεχωρημένῳ σταδίῳ καὶ τὰ 2/3 τῶν ἀρρώστων τούτων ὤφειλον τὴν πάθησίν των εἰς τὴν κληρονομικότητα. Τοῦλάχιστον τὸ 1/3 τῶν μαθητῶν ἔπασχον, κατ' αὐτόν, ἐκ μιᾶς οἰασδῆποτε σωματικῆς ἢ πνευματικῆς κατωτέρας καὶ ἐκ τῶν μελῶν τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων τοῦλάχιστον τὸ 1/3 ἦσαν ἄρρωστοι καὶ ἠλαττωμένης ἰκανότητος.

Τοιοῦτοι ἀριθμοὶ ὑπόκεινται, βεβαίως, εἰς διαφοροὺς ἀμφισβητήσεις, πάντως ὅμως, ὡς τονίζει καὶ ὁ Grotjahn, καὶ ἂν ἀκόμη εἴχομεν ἀκριβῆ στατιστικὴν τῶν ἀναπηριῶν, πάλιν δὲν θὰ εἴχομεν μίαν εἰκόνα, τὴν ὅποιαν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ συγκρίνωμεν μὲ μίαν ἀντίστοιχον εἰκόνα τοῦ παρελθόντος. Διότι σημασίαν ἔχει κυρίως ἔτι τὸ ποσὸν τῶν ἀναπήρων, ἀλλ' ἂν αἱ ἀναπηρίαὶ εὐρίσκωνται ἐν αὐξήσει ἢ ἐν ἐλαττώσει. Πρὶν ὅμως ἔχωμεν τὴν ἀπόδειξιν ταύτην, καλὸν θὰ ἦτο νὰ προφυλαχθῶμεν τόσον ἀπὸ πάσης αἰσιοδοξίας, ὅσον καὶ ἀπὸ πάσης ἀπαισιοδοξίας. Πάντως, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι, ἂν πράγματι ὑπάρχη κίνδυνος, οὗτος προέρχεται ἀσφαλῶς ἐκ τῶν ἐλαφρῶν μορφῶν τῶν νόσων, διὰ τὸν περιορισμὸν τῶν ὁποίων εἶναι τελειῶς ἀνίσχυρα τὰ ἀρνητικὰ μέτρα τῆς Εὐγονικῆς.

ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΕΥΓΟΝΙΣΜΟΣ

Εὐρυτέρα ἔννοια τοῦ ἐκφυλισμοῦ.— Ἄλλ' ἂν δὲν ὑπάρχη ἐκφυλισμὸς ἢ, τοῦλάχιστον, δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένη ἡ ὑπαρξίς του, διατὶ ὅλοι οἱ εὐγονισταὶ ὁμιλοῦν διαρκῶς περὶ ἐκφυλισμοῦ : Ἐδῶ ὑπάρχει μία λυπηρὰ παρεξήγησις, τὴν ὅποιαν δυνάμεθα, εὐτυχῶς, πολὺ εὐκόλως νὰ ἄρωμεν.

Ἡ Εὐγονικὴ ἔδωσεν ἀνέκαθεν μίαν διάφορον ἢ εὐρυτέραν ἔννοιαν εἰς τὸν ὄρον «ἐκφυλισμός». Τοὺς εὐγονιστὰς δὲν ἀνησυχεῖ ἡ αὐξήσις τῶν κληρονομικῶν νόσων καὶ δὴ τῶν βαρυτέρων μορφῶν αὐτῶν, εἰς τὴν ὅποιαν σχεδὸν οὐδεὶς πιστεύει, ἀλλ' ἡ πιθανὴ ἢ πραγματικὴ ἐλάττωσις τῶν πνευματικῶς «ικανωτέρων» στοιχείων τοῦ πληθυσμοῦ, τὴν ὅποιαν ἐκφράζει ἡ συνθηματικὴ φράσις :

«ἐξολόθρευσις τῶν ἀρίστων» καὶ τὴν ὁποίαν θεωροῦν ὡς τὴν ὀλεθριωτέραν συνέπειαν τοῦ μεγάλου «οἰκοδικοιτισμοῦ» ἦτοι τοῦ ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα προτείνονται κατὰ τοῦ κινδύνου τούτου, δὲν εἶναι τὰ καλούμενα ἀρνητικά, ἦτοι τὰ ἀποβλέποντα εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν φορέων κληρονομικῶν νόσων ἢ ἐν γένει τῶν «ὑποδεεστέρων» στοιχείων, ἀλλὰ τὰ θετικά, ἦτοι τὰ ἀποβλέποντα εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν «ἰκανωτέρων» ἀτόμων καὶ οἰκογενειῶν, μέτρα, τὰ ὁποῖα κεῖνται οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἱατρικοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καί, ὑπεράνω αὐτῶν, ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ πεδίου.

Ἡδὴ ὁ ἰδρυτὴς τῆς Εὐγονικῆς Galton ὥρισεν ὡς σκοπὸν τῆς ἐπιστήμης ταύτης τὴν «προαγωγὴν τῶν συνθηκῶν, αἱ ὁποῖαι θα ἠδύναντο νὰ παρακινήσουν τὰς πολυτιμωτέρας τάξεις τῆς κοινωνίας νὰ συμμετάσχουν εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν ἐπομένων γενεῶν, παρ' ὅσον αἱ κατώτεραι τάξεις».

Ἰπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἐκφράζεται καὶ ὁ πρύτανις τῶν γερμανῶν εὐγονιστῶν καθηγητῆς Lenz : «Τὸ κύριον καθήκον τῆς Εὐγονικῆς ἐγκεῖται οὐχὶ εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν κληρονομικῶν νόσων, ἀλλ' εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν πνευματικῶς ἰκανωτέρων στοιχείων. Αἱ βαρεῖαι κληρονομικαὶ νόσοι οὐδέποτε θὰ ἐπεκταθοῦν τόσον, ὥστε νὰ ἀπειλήσουν σοβαρῶς ἓνα λαόν. Ἄλλως τε, διὰ τὴν ἐξάλειψιν τῶν νόσων τούτων μεριμνᾷ καὶ σήμερον εἰσέτι ἐπαρκῶς ἡ φυσικὴ ἐπιλογή. Περισσότερους κινδύνους ἐμφανίζει ἡ αὐξησις τῶν ἐλαφρῶν ἀνωμαλιῶν, αἵτινες ὅμως δὲν ἀποτελοῦν ἐπαρκῆ λόγον ἀποκλεισμοῦ τῶν φορέων τῶν ἀπὸ τῆς ἀναπαραγωγῆς, Τὸ ἐπικινδυνωδέστατον ὅμως εἶναι ἡ ἐξαφάνισις τῶν ἄνω τοῦ μέσου ὅρου πνευματικῶς ἰκανῶν οἰκογενειῶν. Καὶ ἀκριβῶς ἡ ἀντίδρασις κατὰ τῆς ἐξαφανίσεως ταύτης ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον καθήκον τῆς Εὐγονικῆς».

Ἐπίσης ὁ ἀμερικανὸς Holmes γράφει : «Χάνομεν τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ, τὰ ὁποῖα ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν οἰκονομικὴν, κοινωνικὴν ἢ ἐπιστημονικὴν ἐπιτυχίαν. Ἐν τῷ συνόλω δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι οὐδεμία τῶν ομάδων τούτων δύναται νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀριθμητικὴν τῆς δύναμιν. Ἡ κατάστασις εἰς πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης εἶναι τόσον κακὴ, ὅσον καὶ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Ἀποτελεῖ μίαν σοβαρὰν ἀπειλήν, ἣτις κεῖται εἰς τὰς ρίζας τοῦ πολιτισμοῦ μας».

Ἀνεξαίρετως ὅλοι οἱ εὐγονισταὶ ἐκφράζονται ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα. Ἡ Εὐγονικὴ δὲν ἀσχολεῖται μὲ τὰ μέτρα τοῦ περιορισμοῦ τῶν κληρονομικῶν νόσων, ὡς ὑπεστηρίχθη παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ἔχει σοβαρωτέρας μερίμνας. Κατὰ τοὺς τελευταίους μάλιστα χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ ὑπογεννητικότης ἐγενικεύθη εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις πολλῶν χωρῶν τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ἡ προσοχὴ πολλῶν εὐγονιστῶν ἐστράφη μᾶλλον πρὸς τὴν ποσότητα, διότι ἤρχισε νὰ κατανοῆται ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ποιότης ἀνευ ποσότητος. Τὰ ζητή-

ματὰ ὅμως ταῦτα, ὅσον ἐνδιαφέροντα καὶ ἂν εἶναι, ἐξέρχονται τοῦ πλαισίου τοῦ θέματός μου.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΚΑΘΙΕΡΩΣΙΣ ΑΡΝΗΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Τὰ κύρια ἀρνητικὰ μέτρα τῆς Εὐγονικῆς.—Δύο εἶναι τὰ κύρια ἀρνητικὰ μέτρα τῆς Εὐγονικῆς : Ἡ ἀποστείρωσις καὶ ἡ παρακώλυσις τοῦ γάμου προσώπων πασχόντων ἐξ ὠρισμένων νόσων. Ἀμφότερα ἀποβλέπουν εἰς τὴν παρακώλυσιν τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν φορέων διαφόρων νόσων καὶ ἀναπηριῶν.

Ἡ ἀποστείρωσις, ἂν καὶ ἀναγνωρίζεται ὡς μέτρον κατὰ πολὺ φιλικωτέρων καὶ ἀσφαλέστερον τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ γάμου, ὀλίγους μόνον ὑποστηρικτὰς εὔρεν ἐν Εὐρώπῃ. Ὡς ἐκ τούτου τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀρνητικὸν μέτρον τῆς Εὐγονικῆς παραμένει ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ γάμου, ἥτοι κυρίως ὁ θεσμὸς τοῦ καλουμένου προγάμου ἱατρικοῦ πιστοποιητικοῦ.

Θὰ ἦτο ὅμως πλάνη νὰ πιστευθῇ ὅτι αἱ περισσότεραι τῶν πεπολιτισμένων χωρῶν προέβησαν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀρνητικῶν εὐγονιστικῶν μέτρων καὶ ὅτι σχεδὸν μόνον ἡ Ἑλλάς παραμένει καθυστερημένη ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου, ὡς ὑπεστηρίχθη ἄλλοτε παρ' ἡμῖν. Ἐφ' ὅσον γνωρίζω, προπολεμικῶς τοῦλάχιστον, ἐλάχισται χῶραι καθιέρωσαν νομοθετικῶς τὴν ἐφαρμογὴν τοιούτων μέτρων καὶ αὗται οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν ἔκτασιν, ὑπὸ τὰς ὁποίας περιγράφονται ταῦτα παρ' ἡμῖν. Σημασίαν ὅμως θὰ εἶχεν οὐχὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν χωρῶν, αἱ ὁποῖαι ἐφήρμοσαν τοιαῦτα μέτρα, ἀλλὰ τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα. Ἄν καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ζηλωταὶ τῶν μέτρων τούτων δὲν ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην νὰ μᾶς πληροφορήσουν περὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀποτελεσμάτων, δὲν θὰ ἦτο, νομίζω, δύσκολον, νὰ τὰ μαντεύσῃ πᾶς, ὅστις θὰ ἦτο κάτοχος ἔστω καὶ τῶν στοιχειωδεστάτων γνώσεων τῆς Ἀνθρωπογενετικῆς. Ἐξ ὅσων δύναμαι νὰ γνωρίζω, εἰς μὲν τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἡ ἀποτελεσματικότης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων τούτων δὲν δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ μεγαλυτέρα τῆς ἐπιτυχίας τῶν μέτρων τῆς καταπολεμήσεως τοῦ ἀλκολισμοῦ ἢ τῆς χροτοπαιξίας, εἰς δὲ τὰς Σκανδιναυικὰς χώρας οὐχὶ μεγαλυτέρα τῆς προστασίας, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ παράσχῃ μεταξωτὸν μανδῆλιον ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς ἐν ὥρᾳ καταιγίδος. Ταῦτα, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὁ δυσμενὴς ἀντίκτυπος, τὸν ὁποῖον δικαιουταί τις νὰ εἰκάσῃ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοιούτων μέτρων.

Ἡνωμένα Πολιτεῖαι.—Ἀπὸ τοῦ 1913 μέχρι σήμερον ἀναφέρονται περὶ τὰ 24 κράτη, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπεται ἡ ἀποστείρωσις ἐγκληματιῶν καὶ φρενοβλαβῶν, ἀλλὰ μόνον κατόπιν συγκαταθέσεως αὐτῶν. Εἰς 14 κράτη ὡς κώλυμα γάμου ἐθεωρήθη μόνον ἡ σύφιλις, εἰς 7 ἄλλα κράτη εἰς τὰ κωλύματα τοῦ γάμου συμπεριελήφθησαν καὶ ἡ φυματίωσις, ὁ ἀλκολισμὸς, τὰ ἐγκλήματα

καὶ αἱ ψυχώσεις. Ἰποχρεωτικὴ ἰατρικὴ ἐξέτασις πρὸ τοῦ γάμου εἰς ἐλάχιστα μόνον κράτη ζητεῖται καὶ αὕτη κυρίως μόνον ἀπὸ τοὺς ἄρρενας μελλονύμφους. Εἰς τὰ περισσότερα ὅμως τῶν κρατῶν τούτων ζητεῖται μόνον ἔνορκος βεβαίωσις τῶν μελλονύμφων ὅτι δὲν πάσχουν νόσον τινὰ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένων. Ἀλλὰ καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη εἶναι ἀπατηλὴ, διότι εἰς πολλά, ἂν μὴ τὰ περισσότερα τῶν κρατῶν οἱ σχετικοὶ νόμοι παραμένουν γράμμα νεκρὸν, εἴτε διότι ἐκρίθησαν ἀντισυνταγματικοί, εἴτε διότι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν προσκρούει εἰς τὸ δημόσιον αἴσθημα.

Οὕτω εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἐμφανίζονται ὡς κλασσικὴ χώρα τῶν εὐγονιστικῶν μέτρων, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐξαντλεῖται κυρίως εἰς τὴν προαιρετικὴν ἀποστείρωσιν μερικῶν τροφίμων τῶν ψυχιατρειῶν καὶ τῶν εἰρκτῶν, ὡς καὶ μερικὰς τυπικὰς ἐνόρκους βεβαίωσεις τῶν μελλονύμφων. Ὁ καθηγητὴς Hoffmann, ὅστις ἐμελέτησεν ἐπιτοπίως τὰ ζητήματα ταῦτα, τονίζει ὅτι ἐκ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἀρνητικῶν μέτρων καὶ ἰδίᾳ τῆς ἀποστείρωσεως ἐν Ἀμερικῇ δὲν πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἡ ἐκεῖ δημοσία γνώμη ἐπικροτεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν, τὸναντίον μάλιστα ἡ μεγάλη μᾶζα τοῦ λαοῦ διάκειται λίαν ἐχθρικῶς πρὸς αὐτά. Οἱ ὑπάρχοντες λοιπὸν νόμοι δὲν εἶναι ἡ ἔκφρασις τῆς λαϊκῆς θελήσεως, ἀλλ' ὀφείλονται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν ἐνίων «φιλοπροόδων» ἰατρῶν καὶ διευθυντῶν ἰδρυμάτων. Καὶ ἐπειδὴ ἐν Ἀμερικῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων ἐξαρτᾶται κυρίως ἐκ τῆς λαϊκῆς θελήσεως, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρνητικῶν μέτρων παραμένει πάντοτε λίαν περιορισμένη.

Γερμανία.—Ἐν τῇ προχιτλερικῇ Γερμανίᾳ ὅλαι αἱ μεμονωμένοι προτάσεις περὶ εἰσαγωγῆς ἀρνητικῶν εὐγονιστικῶν μέτρων ἐθραύσθησαν ἔναντι τῶν σοβαρῶν ἀντιρρήσεων τῶν διαπρεπεστέρων εὐγονιστῶν καὶ νομομαθῶν. Τὸ 1917, ὑπὸ τὸ κράτος κυρίως τῆς μεγάλης ἐξαπλώσεως τῆς συφιλίδος, ἡ Βερολίνειος Ἐταιρία Εὐγονικῆς, ἀπορρίψασα ὅλας τὰς προτάσεις περὶ ὑποχρεωτικῆς προγαμιαίας ἐξετάσεως ἄνευ ἀπαγορεύσεως τοῦ γάμου, κατέληξεν, ἐν μέσῳ πολλῶν ἀντιρρήσεων, ἐπιφυλάξεων καὶ ἐνδοιασμῶν, εἰς τὴν πρότασιν περὶ καταλλήλων ἐντύπων ὁδηγιῶν, δι' ὧν θὰ ἐδίδοντο συμβουλευαὶ εἰς τοὺς μελλονύμφους διὰ προαιρετικὴν ἰατρικὴν ἐξέτασιν. Πράγματι, διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1920 ὑπεχρεώθησαν οἱ ληξίαρχοι νὰ δίδουν εἰς τοὺς μελλονύμφους τοιαύτας ἐντύπους ὁδηγίας. Τὸ 1926 ἡ Πρωσσία εἰσήγαγε τὸν θεσμὸν τῶν Συμβουλευτικῶν Σταθμῶν Γάμου πρὸς παροχὴν συμβουλῶν καὶ ἐκουσίαν δωρεὰν ἐξέτασιν τῶν μελλονύμφων.

Τὰ ἀνωτέρω ἀποτελοῦν τὸ ἅπαντον τῶν εὐγονιστικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐφηρμόσθησαν ἐν τῇ προχιτλερικῇ Γερμανίᾳ. Ὅλα συνοψίζονται εἰς τὴν διαφώτισιν τοῦ κοινοῦ, ἂν καί, ὡς θὰ ἴδωμεν, ἐναντίον καὶ τῆς διαφωτίσεως διετυπώθησαν σοβαραὶ ἀντιρρήσεις. Εἰς πάντα μὴ γνωρίζοντα καλῶς τὰ πράγματα καὶ εὐκόλως ἐνθουσιαζόμενον μὲ πάντα καινοφανῆ θεσμὸν θὰ φανῆ ἴσως παρά-

δοξον πῶς εἰς μίαν χώραν με μακροχρόνιον εὐγονιστικὴν κίνησιν, με εὐγονιστικὰς ὀργανώσεις ἀριθμούσας ἑκατομύρια μελῶν ἔχι μόνον δὲν ἐφηρμόσθη, ἀλλὰ σχεδὸν οὐδὲ κἀν ἐπροτάθη ἡ καθιέρωσις τῆς νόσου ὡς καλύματος τοῦ γάμου. Τοῦτο ὀφείλεται ἀκριβῶς εἰς τὸ ὅτι ἐν Γερμανίᾳ ὑπῆρχον σοβαροὶ εὐγονισταὶ καὶ νομομαθεῖς με τελείαν νομικὴν συνείδησιν μὴ ἐπηρεαζομένην ὑπὸ τῶν εἰσηγήσεων τοῦ πρώτου τυχόντος ἰατρίσκου.

Περὶ τῆς τόσον διατυμpanισθείσης μεγάλου ρυθμοῦ εὐγονιστικῆς νομοθεσίας τοῦ χιτλερικοῦ καθεστώτος, ἥτις ἐζητηλήθη κυρίως εἰς τὸν ἐξοντωτικὸν ἀντισημιτικὸν ἀγῶνα, δὲν θὰ ἦτο σοβαρὸν νὰ κάμωμεν λόγον.

Ἄλλαι εὐρωπαϊκαὶ χῶραι.—Ἐκ τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν μνημονεύομεν τὸν νόμον τῆς Σουηδίας τοῦ 1915, ὅστις ἀπαγορεύει τὸν γάμον εἰς τοὺς φρενοπαθεῖς, μικρόνοσας, ἐπιληπτικούς καὶ συφιλιδικούς, ζητεῖ ὅμως μόνον ἔνορκον βεβαίωσιν τῶν μελλονύμφων ὅτι δὲν πάσχουν ἐκ τινος τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων νόσων, χωρὶς νὰ ἐξαρτᾶ ταύτην ἐκ προηγηθείσης ἰατρικῆς ἐξετάσεως. Πᾶσα ἐν ἐπιγνώσει ψευδῆς βεβαίωσις τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρι δύο ἐτῶν καὶ θὰ ἦτο λίαν ἐνδιαφέρον νὰ γνωρίσωμεν λ.χ. πόσοι φρενοβλαβεῖς ἐτιμωρήθησαν μέχρι τοῦδε, διότι ὠρκίσθησαν ἔτι δὲν εἶναι φρενοβλαβεῖς!

Ἀνάλογοι εἶναι καὶ οἱ προπολεμικοὶ νόμοι τῆς Δανίας καὶ τῆς Νορβηγίας. Περὶ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου καὶ μετ' αὐτὸν τροποποιήσεων τῆς σχετικῆς νομοθεσίας τῶν Σκανδιναυικῶν χωρῶν δὲν ἔχω λεπτομερειακὰς πληροφορίας. Περὶ τῆς Ἑλβετίας γνωρίζω μόνον ὅτι ἐπετράπη ἡ ἀποστείρωσις φρενοβλαβῶν καὶ ὅτι εἰς τὰς τρεῖς κυρίας πόλεις τῆς χώρας ταύτης ἰδρύθησαν Συμβουλευτικοὶ Σταθμοὶ Γάμου, ἀλλ' ἄνευ ὑποχρεωτικῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως. Ὁ Τουρκικὸς νόμος τοῦ 1924 ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισίων νόσων (ἐπὶ γυναικῶν ἡ ἰατρικὴ ἐξέτασις ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰ ἀκάλυπτα μέρη τοῦ σώματος). Περὶ τῶν σχετικῶν νόμων τῆς Ἰσπανίας καὶ Μ. Βρετανίας οὐδεμίαν πληροφορίαν ἔχω.

Ἰδιαιτέρον ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ἡ Γαλλία. Εἰς τὴν χώραν ταύτην ὅλαι αἱ προπολεμικῶς γενόμεναι μεμονωμένα σχετικαὶ προτάσεις ἐναυάγησαν, κατὰ τὴν κατοχὴν ὅμως καὶ «ὑπὸ τὴν ὄθησιν τῆς χιτλερικῆς νομοθεσίας» ἐψηφίσθη ἐν μέσῳ πολλῶν δυσχερειῶν ὁ νόμος τοῦ 1942, ὅστις ἀπαιτεῖ τὴν πρὸ τοῦ γάμου προσκόμισιν ὑφ' ἐκάστου τῶν μελλονύμφων πιστοποιητικῶ τοῦ θεράποντος ἰατροῦ βεβαιουῦντος ἀπλῶς ὅτι ὁ μελλόνυμφος ὑπέστη τὴν νόμιμον ἐξέτασιν καὶ τίποτε περισσότερον. Ὁ νόμος ἀποβλέπει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν προστασίαν τῶν συζύγων ἀπὸ τῆς φυματίσεως καὶ τῆς συφιλίδος. Ἐφ' ὅσον γνωρίζω, οἱ γάλλοι ἱατροὶ παραπονοῦνται διὰ τὴν ἐπιβληθεῖσαν εἰς αὐτοὺς ἄσκησον γραφειοκρατίαν.

Ἑλλάς.—Παρ' ἡμῖν, ἐφ' ὅσον γνωρίζω, ἐκ τῶν νόσων μόνον ἡ λέπρα ἀποτελεῖ κώλυμα γάμου. Ἐμβρυώδης εὐγονιστικὴ κίνησις παρατηρήθη μόνον κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐνὸς σχετικοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον εἶδε μέχρι τοῦδε δις τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος, ἵνα ἀναπαυθῆ, ἃς ἐλπίζωμεν ὀριστικῶς, εἰς τὰ ἐρέβη τοῦ ἀρχείου. Ἡ μεγάλη πρωτοτυπία τοῦ νομοσχεδίου τούτου συνίσταται εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν νόσων εἰς τρεῖς κατηγορίας. Ἡ πρώτη περιλαμβάνει φύρδην μίγδην κληρονομικὰς καὶ μὴ κληρονομικὰς νόσους ἐξαντλούσας σχεδὸν τὰ $3/4$ τοῦ πίνακος τῶν περιεχομένων ἐνὸς ὀγκώδους συγγράμματος παθολογίας (τὰ ἀκέφαλα βρέφη δὲν περιλαμβάνονται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ!). Εἰς τοὺς φορεῖς τῶν νόσων τούτων ἀπαγορεύεται ὁ γάμος. Ἡ δευτέρα κατηγορία περιλαμβάνει ὅλα σχεδὸν τὰ ὑπολειπόμενα ὀξέα καὶ χρόνια νοσήματα μέχρι τῆς πλευρίτιδος καὶ τῆς περιτονίτιδος, διὰ τὰ ὅποια ὁ γάμος ἀπαγορεύεται μέχρι τῆς ἀποθεραπείας. Τέλος, ἡ τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει μερικὰς ἀναπηρίας (τύφλωσιν, κωφαλαλίαν κλπ.), διὰ τὰς ὁποίας ἐπιτρέπεται μὲν ὁ γάμος, ἀλλὰ μόνον ἀφοῦ ὁ ὑγιὴς μελλόνουμος λάβῃ γνώσιν τῆς ἀναπηρίας τοῦ ἄλλου! Τὸ νομοσχέδιον προδίδει τόσῃ παχυλῆν ἐπιστημονικὴν καὶ νομοτεχνικὴν ἀμάθειαν, ὥστε θὰ ἐπρωτίμα τις ν' αὐτοκτονήσῃ, παρὰ νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἔτυχε καὶ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου.

ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΝΗΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Γενικαὶ ἀντιρρήσεις.—Εἵπομεν ὅτι τοὺς εὐγονιστὰς ἀπασχολοῦν τὰ θετικὰ μέτρα τῆς Εὐγονικῆς. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δὲν λαμβάνουν σαφῶς ἔχθρικὴν στάσιν ἐναντι τῶν ἀρνητικῶν μέτρων, ἂν καὶ ὅλοι τὰ χαρακτηρίζουν κατηγορηματικῶς ὡς ἀνεπαρκῆ, ἀνεφάρμοστα ἢ καὶ δυνάμενα νὰ ὀδηγήσουν εἰς ἀποτελέσματα ἀντίθετα τῶν ἐπιδιωκομένων. Ἄν ὅμως δεικνύουν ἀνοχὴν τινα ἐναντι τῶν μέτρων τούτων, τὸ κάμνουν, διότι διατηροῦν ἀμυδρὰν ἐλπίδα ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ ἐπετυγχάνετο ἴσως ἡ ἀφύπνισις τοῦ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν θετικῶν μέτρων.

Αἱ κυριώτεραι ἀντιρρήσεις κατὰ τῶν ἀρνητικῶν μέτρων θὰ ἠδύναντο νὰ συνοψισθοῦν εἰς τὰ ἑξῆς :

Ἐν πρώτοις, δὲν ὑπάρχει καμμία ἀπόδειξις ὅτι ἡ συχνότης τῶν κληρονομικῶν νόσων διατελεῖ ἐν αὐξήσει, ἀσφαλῶς δὲ αἱ βαρεῖαι αὐτῶν μορφαί, τὰς ὁποίας καὶ μόνον ἀφοροῦν τὰ ἀρνητικὰ μέτρα, οὐδεμίαν αὐξήσιν δεικνύουν. Οἱ φορεῖς τῶν βαρειῶν μορφῶν τῶν κληρονομικῶν νόσων εἶναι κατὰ κανόνα ἐξωκοινωνικοὶ καὶ παραμένουν ἄγαμοι καὶ ἄτεκνοι, ἐξαίρεσει τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ νόσος ἐξεδηλώθη μετὰ τὸν γάμον.

Δεύτερον, αἱ γνώσεις μας περὶ τῆς κληρονομικότητος τῶν νόσων εἶναι εἰσέτι τελείως ἀνεπαρκεῖς καὶ ἀβέβαιαι. Νόσοι, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ τινα χρόνον ἔθεω-

ρήθησαν ὡς κληρονομικαί, ἀπεδείχθησαν ἐπίκτητοι καὶ ἀντιστρόφως. Ἄλλὰ καὶ ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἡ κληρονομικότης δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μᾶλλον ἢ ἤττον βεβαία, δὲν εἶναι πολλάκις μετὰ βεβαιότητος γνωστὸς ὁ τρόπος τῆς κληρονομικότητος, στοιχεῖον ἀπαραίτητον διὰ τὴν διατύπωσιν προγνώσεων διὰ τοὺς ἀπογόνους. Μία καὶ ἡ αὐτὴ κλινικὴ μορφή δύναται νὰ κληρονομηθῆται πότε κατὰ τὸν ἄμεσον καὶ πότε κατὰ τὸν ἔμμεσον τρόπον, ἄλλαι ὑπερπηδοῦν δύο ἢ τρεῖς γενεάς, μερικαὶ ἀκολουθοῦν ἐν τῇ μεταβιβάσει των πολὺ πολυπλοκωτέρους τρόπους κληρονομικότητος καί, τὸ σημαντικώτερον, οἱ νόμοι τῆς κληρονομικότητος δεικνύουσι ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀνωμαλίαν καὶ παρουσιάξουσιν ἐκπλήξεις, οὕτως ὥστε νὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκβιάσωμεν ὅλας τὰς περιπτώσεις νὰ ἑναρμονισθοῦν ἐπὶ τῆς προκρουστικῆς κλίνης τοῦ Μενδελισμοῦ. Μία ἄλλη δυσχέρεια προκύπτει ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι μία καὶ ἡ αὐτὴ νόσος ἢ ἀναπηρία (τύφλωσις, κωφαλαλία, ἐπιληψία κλπ.) δύναται νὰ ἐμφανίζῃ μίαν κληρονομικὴν καὶ μίαν ἐπίκτητον μορφήν, τὰς ὁποίας μόνον ἐκ τοῦ ἀναμνηστικοῦ δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν, τὸ ὁποῖον ὁμως συνήθως δὲν εἶναι ἢ δὲν ὑπάρχει συμφέρον νὰ εἶναι ἀξιόπιστον.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὴν εὐνοϊκωτέραν περίπτωσιν μόνον μερικὰς πιθανότητας δυνάμεθα νὰ καθορίσωμεν. Ἐπὶ τῆς ἀμέσου κληρονομικότητος μία ὁμάς τῶν βαρειῶν μορφῶν ἐμφανίζονται κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν. Οἱ περισσότεροι τῶν φορέων τοιούτων νόσων εἶναι τελείως ἐξωκοινωνικοί, δὲν δύναται νὰ ἀσκήσουν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, νὰ βαδίσουσιν, νὰ προσλάβουσιν τροφήν. Ἀποτελοῦν τὸ θλιβερὸν θέαμα τῶν ἐπαιτῶν τῶν ὁδῶν τῶν πόλεων τῆς Ἀνατολῆς. Ποῖον θὰ προστατεύσωμεν διὰ τῆς παρακωλύσεως τοῦ γάμου τῶν δυστυχῶν τούτων καὶ ποῖον ζωτικὸν συμφέρον ἐπιβάλλει νὰ ὑποβληθοῦν ὅλαι αἱ μητέρες, σύζυγοι ἀδελφαὶ καὶ θυγατέρες μας εἰς προγαμιαίαν ἱατρικὴν ἐξέτασιν, μόνον καὶ μόνον διότι ἔτυχεν εἰς ἕνα αἰῶνα νὰ λάβῃ χώραν εἰς γάμος ἐνὸς τοιούτου παραλύτου, γενόμενος δι' οἰκονομικοὺς ἢ κληρονομικοὺς λόγους, ὅποτε βεβαίως καὶ ἡ ἀπόκτησις τοῦ ἀναγκαίου πιστοποιητικοῦ δὲν θὰ ἦτο δύσκολος. Μία ἄλλη ὁμως ὁμάς τῶν νόσων τῆς κατηγορίας ταύτης ἐκδηλοῦται εἰς προκεχωρημένην ἡλικίαν ἢτοι «κατόπιν ἑορτῆς». Ἄλλ' ἔστω : Ἐκ τοῦ γάμου ἐνὸς τοιούτου ἀρρώστου ἢ ἀναπήρου μεθ' ἐνὸς ὑγιοῦς συνήθως μόνον τὸ $\frac{1}{2}$ τῶν τέκνων θὰ εἶναι νοσοῦντα. Μὲ ποῖον δικαίωμα θὰ ἐμποδίσωμεν τὴν γέννησιν τοῦ ἄλλου $\frac{1}{2}$ τῶν τέκνων, ἀφοῦ οὕτως ἢ ἄλλως ἡ ἀναλογία τῶν ἀναπήρων δὲν πρόκειται νὰ ἀυξηθῇ καὶ ἐπομένως ἡ κοινωνία δὲν ἔχει νὰ ζημιωθῇ ;

Κατὰ μείζονα λόγον αἱ ἀνωτέρω παρατηρήσεις ἰσχύουσιν ἐπὶ τῶν κατὰ πολὺ συχνοτέρων νόσων, αἱ ὁποῖαι κληρονομοῦνται κατὰ τὸν ἔμμεσον τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων μάλιστα ἐκ τῆς συζεύξεως ἀρρώστων μεθ' ὑγιῶν προκύπτουν σχεδὸν πάντοτε μόνον ὑγιῆ τέκνα. Μόνον ἄγνοια τῶν νόμων τῆς κληρονομικότητος ἢ ἐπιδεικτικῶσα καινοθηρία δύναται νὰ ὠθήσῃ εἰς προτάσεις περὶ ἐφαρμογῆς τῶν

ἀρνητικῶν μέτρων, τὰ ὅποια καταδικάζουν ὅλοι οἱ εὐγονισταί. Παραθέτομεν τὰς γνώμας ὀλίγων ἐξ αὐτῶν :

Ἄ Νέστωρ τῆς γερμανικῆς Εὐγονικῆς Schallmayer τονίζει ὅτι ἐλάχιστα γνωρίζομεν περὶ τῆς κληρονομικῆς ἀξίας τῶν κατ' ἰδίαν ἀτόμων καὶ ὅτι «ἀποστειώσεις καὶ ἀπαγορεύσεις γάμου οὐδέποτε θὰ ἀποτελέσουν τὴν σημαντικωτέραν ὑπόθεσιν τῆς Εὐγονικῆς, ἣτις ἀποβλέπει πρωτίστως εἰς τὴν ἀναπαραγωγὴν τῶν ἀνω τοῦ μέσου ὅρου ἰκανῶν προσώπων». Καὶ ὁ ἰδρυτῆς τῆς Ὑγιεινῆς τῆς Φυλῆς Ploetz ἀποκρούει κατηγορηματικῶς τὰ ἀρνητικὰ μέτρα, ὁ δὲ διάσημος δανὸς γενετιστῆς Johansen γράφει ὅτι «ὁ γάμος εἶναι, ὡς πρὸς τὴν τύχην τῶν τέκνων, τὸ σοβαρώτερον λαχεῖον ἐν τῇ ζωῇ τῶν ἀνθρώπων, διότι ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις τῶν ἀτόμων δύναται νὰ κρύπτῃ ἐκπλήξεις ὡς πρὸς τοὺς ἀπογόνους».

Ἄ Grasset γράφει : «Μᾶς εἶναι δύσκολον ἐν Γαλλίᾳ νὰ ἐπιδοκιμάσωμεν νόμους ἀπαγορεύοντας τὸν γάμον ἐπὶ κληρονομικῶν νόσων, διότι αἱ ἐπιστημονικαὶ γνώσεις μας ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου εἶναι εἰσέτι λίαν ἀτελεῖς. Ἡ Εὐγονικὴ δὲν ἐμελέτησε καλῶς τὰ ζητήματα ταῦτα, ὥστε νὰ δύναται νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν δεδομένων τῆς ἡ νομοθεσία ἐνὸς ἐλευθέρου κράτους... Γνωρίζω καλῶς ὅτι ἐν Γαλλίᾳ εἴμεθα πολὺ πεπεισμένοι περὶ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν γνώσεων τῆς Γενετικῆς, ὥστε νὰ θεσπίσωμεν μέτρα καταναγκασμοῦ».

Ἄ καθηγητῆς Grottjahn γράφει : Ἐκ τῆς βιολογικῆς ἐρεύνης τῆς κληρονομικότητος δὲν ἔχομεν σαφεῖς καὶ ἀπλοῦς κανόνας διὰ μίαν ὑγιεινὴν τῆς ἀναπαραγωγῆς. Ἐξαίρεσει μερικῶν σπανίων περιπτώσεων, δὲν δυνάμεθα νὰ προῖδωμεν ποῖοι κληρονομικοὶ παράγοντες τῶν γονέων θὰ ὑπερισχύσουν κατὰ τὴν τεκνοποιίαν.

Ἄ γνωστός εὐγονιστῆς Siemens τονίζει ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ ἀρνητικῶν μέτρων εἶναι ἄσχοπος καὶ ἀνέφικτος. Δὲν ὑπάρχει, λέγει, κληρονομικῶς ἄρρωστον ἄτομον, τὸ ὅποῖον μεθ' ἐνὸς ὑγιοῦς συζύγου νὰ μὴ παραγάγῃ κατὰ κανόνα τέκνα κατὰ τὸ $\frac{1}{2}$ ὑγιῆ. Ἐξ ἄλλου, ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν κληρονομικῶν νόσων, αἰτινες ὡς ἐκ τῆς βαρύτητος καὶ συχνότητός των ἔχουν, ἰδιαζόντως μεγάλην σημασίαν, ὅταν ὁ φορέυς των συζευχθῇ μεθ' ὑγιοῦς προσώπου, ὅλα τὰ τέκνα θὰ εἶναι ὑγιῆ. Ἐπὶ πλεόν, ὁ τρόπος τῆς κληρονομικότητος εἶναι εἰσέτι τόσον ὀλίγον γνωστός, ὥστε ὁ εὐσυνείδητος ἰατρός δὲν δύναται νὰ ἀποφανθῇ. «Ἀποτελεῖ μίαν λίαν διαδεδομένην πλάνην ὅτι διὰ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν ἄρρώστων ἀπὸ τῆς ἀναπαραγωγῆς θὰ ἐπιτευχθῇ μία ἐξυγίανσις. Εἰς τὴν πραγματικότητα ὁμως ἡ ἐξολόθρευσις τῶν ἄρρώστων οὐδεμίαν ἐγγύησιν παρέχει διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὑπάρξεως τῶν ὑγιῶν. Καθ' ὃν χρόνον θὰ ἀσχολούμεθα μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ἄρρώστων, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐξαφανισθοῦν οἱ ὑγιεῖς καὶ ἰκανοί, λόγῳ τῆς ἀνεπαρκοῦς ἀναπαραγωγῆς των».

Ἄ καθηγητῆς Jeanselme γράφει : «Νομίζετε ὅτι ἐν Γαλλίᾳ δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν τὴν καθιέρωσιν τοῦ ὑποχρεωτικοῦ προγαμιαίου ἰατρικοῦ πιστο-

ποιητικοῦ ; Ἐγὼ ἀναγνωρίζω τὴν ὠφελιμότητά του, ὑπὸ τὸν ὄρον πάντοτε νὰ εἶναι προαιρετικόν. "Ὅ,τι σήμερον ἐνδιαφέρει νὰ μάθῃ ὁ κόσμος, εἶναι ὅτι εἶναι καλὸν νὰ συμβουλευέται κανεὶς τὸν ἰατρὸν του πρὸ τοῦ γάμου. Πιστεύω ὅτι μόνον διὰ τῆς πειθοῦς θὰ ἐπιτύχωμεν ἀποτελέσματα).

Ὁ γερμανὸς ψυχίατρος Sommer θεωρεῖ ὡς ἐκφυλισμὸν ἀκριβῶς τὴν πίστιν ὅτι διὰ τῶν δραστηκῶν μέτρων δύναται νὰ ἀποτραπῇ ὁ ἐκφυλισμὸς, ὁ δὲ γάλλος Gattier γράφει : «Εἰς ἄλλας χώρας ὁ Εὐγονισμὸς ὡς διδασκαλία προσέλαβε μεγάλην ἔκτασιν. Φαίνεται ὅτι ὀλόκληρον τὸ ἐπιστημονικὸν τοῦτο οἰκοδόμημα κρύπτει τὴν κάπως ἀλαζονικὴν ἀφέλειαν ἐνὸς λαοῦ νεοπλοῦτων, οἵτινες πιστεύουν ὅτι εἶναι οἱ πρῶτοι ποὺ ἐμελέτησαν τοὺς νόμους τῆς ζωῆς. Τὸ πρόβλημα παρουσιάζει δύο ἀπόψεις, τὴν φιλοσοφικὴν καὶ τὴν πρακτικὴν. Ἀπὸ φιλοσοφικῆς ἀπόψεως τίθεται τὸ ἐρώτημα : εἰς τὸ ἄτομον ἢ εἰς τὴν κοινωνίαν πρέπει νὰ μεταβιβασθῇ ἡ κυριότης τῆς ζωῆς ; Τὸ πρόβλημα τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ γάμου εἶναι δυσχερέστατον. Ἐδῶ ὑπάρχει μία βαρεῖα προσβολὴ τῆς ἐλευθερίας. Τὸ περίφημον πρόγασμον ἰατρικὸν πιστοποιητικὸν ἔκαμε νὰ χυθῇ πολλὴ μελάνη, νὰ ἐκφωνηθοῦν πολλοὶ ἀνωφελεῖς πομπώδεις λόγιοι, νὰ γραφοῦν πολλὰ πράγματα ὠραῖα, ὅταν τὰ ἀναγιγνώσκῃ κανεὶς, ἀλλὰ πρέπει, πρὶν ἀπαντήσῃ, νὰ σκεφθῇ καλῶς»).

Τέλος, ὁ πρύτανις τῶν γερμανῶν εὐγονιστῶν καθηγητὴς Lenz γράφει : «Διὰ πολλοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες διὰ πρώτην φοράν ἔρχονται εἰς γνωριμίαν μὲ τὰ ζητήματα τῆς Εὐγονικῆς ἀποτελεῖ προφανῆ ἀλήθειαν ὅτι διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ γάμου εἰς τοὺς φορεῖς κληρονομικῶν νόσων θὰ ἐπιτευχθῇ κάθαρσις τῆς φυλῆς. Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη εἶναι τόσοσ παραλόγως αἰσιόδοξος, ὅσον καὶ ἡ προσπάθεια ἐξαφανίσεως τῆς διχρωματίας δι' ἀπαγορεύσεως τοῦ γάμου εἰς τὰς διχρωματικὰς γυναῖκας. Μία πραγματικὴ εὐγονία δὲν ἐπιτυγχάνεται δι' ἀπαγορεύσεως τοῦ γάμου ἢ δι' ἀποστειρώσεως ἀλλὰ μόνον διὰ μιᾶς θετικῆς ἐπιλογῆς τῶν κληρονομικῶς ὑγιῶν γενῶν»).

Ἀναγιγνώσκων τις τὰς παρατεθείσας γνώμας τῶν διαπρεπεστέρων εὐγονιστῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἠδυνάμην εὐκόλως νὰ πολλαπλασιάσω, διερωτᾶται πῶς ὑπεστηρίχθη παρ' ἡμῶν ὅτι τὸ πρόγασμον ἰατρικὸν πιστοποιητικὸν ἀποτελεῖ «τὴν τελευταίαν λέξιν» τῆς Εὐγονικῆς, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου κόπτονται δῆθεν «ἔθλοι» οἱ εὐγονισταὶ ἢ μήπως ἀνεκαλύφθησαν ἐν Ἑλλάδι ἄλλοι νόμοι τῆς κληρονομικότητος ἄγνωστοι εἰς τοὺς ξένους ;

Φυματώσις, σύφιλις, ἀλκοολισμὸς.—Πλὴν ὅμως τῶν γενικῶν, διετυπώθησαν καὶ εἰδικαὶ ἀντιρρήσεις ἀφορῶσαι τοὺς διαφόρους νόσους, διὰ τὰς ὁποίας προτείνεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρνητικῶν μέτρων. Θὰ ἀναφέρω ἐν μεγάλῃ συντομίᾳ τὰς κυριωτέρας. Πρόκειται πάντοτε «περὶ ἀπαγορεύσεων» τοῦ γάμου ἐπὶ «βαρειῶν» μορφῶν καὶ πᾶς τις ἀντιλαμβάνεται πόσον «νερδὸν» σηκώνει ἡ λέξις «βαρεῖα».

Περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ γάμου εἰς τοὺς φθισικοὺς δὲν δύναται νὰ γίνῃ σοβαρὸς λόγος. Οὔτε ἡ ἐξέτασις τῶν πτυέλων οὔτε ἡ ἀκτινοσκόπησις δύναται νὰ θεωρηθῶν ἀσφαλῆ μέσα διαγνώσεως, ἐξ ἄλλου δὲ μία ἐλαφρὰ μορφή δύναται μετὰ τινα χρόνον νὰ ἀποβῆ βαρεῖα. Τὸ μέτρον ἀποβλέπει εἰς τὴν προστασίαν τῶν συζύγων ἀπὸ τῆς μόλυνσεως, δὲν λαμβάνεται ὅμως ὑπ' ὄψει ὅτι οἱ φυματικοὶ εἶναι συνήθως τόσον τρομοκρατημένοι ἐκ τῆς νόσου των, ὥστε μόνον ἐλάχιστοι ἐξ αὐτῶν θὰ εἶχον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ νυμφευθῶν καὶ ἂν ἀκόμη ὁ ἰατρός των τοὺς διεβεβαίωεν ὅτι ἰάθησαν τελείως. Ἡ πεῖρα ἐκ τῆς ἔστω καὶ βραχείας ἐφαρμογῆς τοῦ σχετικοῦ χιτλερικοῦ νόμου ἀπέδειξεν ὅτι μόνον τὰ 3% τῶν τέκνων φυματικῶν προήλθον ἐκ γάμων, οἵτινες θὰ ἀπηγορεύοντο ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ σχετικοῦ νόμου. Ἐπὶ πλέον, ὑπάρχουν ἀξιόπιστοι στατιστικαί, διὰ τῶν ὁποίων ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ πιθανότης τῆς μόλυνσεως τοῦ ὑγιοῦς ὑπὸ τοῦ ἀρρώστου συζύγου δὲν εἶναι μεγαλυτέρα τῆς πιθανότητος μόλυνσεως παντὸς ἄλλου ἀτόμου ἐν τῷ πληθυσμῷ. Τὸ θέμα τοῦτο τῆς φυματώσεως ἐπραγματεύθη παρ' ἡμῖν ἐξαντλητικῶς ὁ καθηγητῆς Οἰκονομόπουλος, εἰς τὴν σχετικὴν πραγματείαν τοῦ ὁποίου δύναται ὁ βουλούμενος νὰ εὔρη περισσοτέρας λεπτομερείας.

Διὰ τὴν συφιλίδα ὅλοι οἱ συγγραφεῖς τονίζουν ὅτι κατ' ἀρχὴν τίποτε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῆ ἄνευ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς δηλώσεως. Ἀλλὰ τότε οἱ περισσότεροι τῶν ἀρρώστων θὰ παρεδίδοντο εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ἀγυρτῶν καὶ ἐκμεταλλευτῶν. Ἐξ ἄλλου, ὅλοι οἱ εἰδικοί τονίζουν ὅτι εἶναι δύσκολον ἢ καὶ ἀδύνατον νὰ ἀποφανθοῦν πότε μία σύφιλις δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἰαθεῖσα καὶ μὴ μεταδόσιμος (ἢ κατὰ Wassermann ἀντίδρασις δὲν εἶναι τόσον ἀξιόπιστος, ὅσον ἐνομίσθη). Ὁ ἰδρυτῆς καὶ πρόεδρος τῆς γερμανικῆς Ἐταιρίας πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισίων νόσων καθηγητῆς Blaschko ἀντετάχθη ἐντόνως κατὰ πάσης ἐφαρμογῆς ἀρνητικῶν μέτρων ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου, ὑπεστήριξε μάλιστα ὅτι εἶναι ἀσημάντως ὀλίγα αἰ περιπτώσεις γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐμολύνθησαν ὑπὸ συζύγων ἀποκτησάντων τὴν συφιλίδα των πρὸ τοῦ γάμου. Ὡς προσφύεστατα παρατηρεῖ ὁ καθηγητῆς Lenz, ὁ ἔρωσ δὲν εἶναι τυφλὸς καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ πιστεύσωμεν ὅτι θὰ εὔρεθῶν πολλοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι, ἐν γνώσει τῆς συφιλίδος των, θὰ ἀπεφάσιζον νὰ ἰδρῶσιν οἰκογένειαν, πρὶν θεραπευθῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς «βαρέως» ἀλκοολικοὺς, δὲν θὰ ἦτο σοβαρὸν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι θὰ εὔρεθῶν οἰκογένειαι, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπέτρεπον εἰς τὰ τέκνα των νὰ συζευχθῶν μετ' αὐτῶν. Ἄν ὅμως λόγοι οἰκονομικοὶ ἢ κληρονομικοὶ ἐπέβαλον τὴν σύναψιν ἐνὸς τοιούτου γάμου, δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἦτο πολὺ δύσκολον νὰ χαρακτηρισθῶν ὡς «ἐλαφρῶς» ἀλκοολικοί. Μήπως ὑπάρχει κανὲν ἀσφαλὲς τεκμήριον τῆς «ἐλαφρότητος» ἢ τῆς «βαρύτητος» ;

Ψυχικαὶ νόσοι.— Τὸ πεδῖον τῆς κληρονομικότητος τῶν ψυχικῶν νόσων.

έξακολουθεῖ νὰ εἶναι πάντοτε πολὺ σκοτεινόν. Ἡ ἔρευνα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ στηριχθῆ, παρὰ ἐπὶ τῆς καλουμένης «ἐπιβαρύνσεως», ἀναλόγως δὲ τοῦ ἂν ὁ ὅρος οὗτος λαμβάνεται ὑπὸ στενὴν ἢ εὐρεῖαν ἔννοιαν, ἄλλοι εὗρον ἐπιβαρύνσιν 90 %, ἄλλοι μόνον 4 % ἐπὶ τῶν ψυχικῶν νόσων! Πλὴν ὅμως τούτου, ἡ ἔρευνα περιπίπτει εἰς φαῦλον κύκλον, διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ζητεῖται ἀπὸ τὴν ἔρευναν τῆς κληρονομικότητος ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἐπιβαρύνσεως, ἐνῶ αὕτη λαμβάνεται ὡς δεδομένον τοῦ προβλήματος. Ἐξ ἄλλου, εἶναι ποτὲ δυνατὸν νὰ γίνῃ σοβαρὰ ἔρευνα τῆς κληρονομικότητος ἐπὶ μὴ σαφῶς διακριτῶν ιδιοτήτων, ἐπὶ μὴ σαφῶς διακριτῶν κλινικῶν μορφῶν, ὡς εἶναι ὅλαι σχεδὸν αἱ ψυχικαὶ νόσοι ; Ὅπωςδὴποτε ὅμως ἐπετεύχθη κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους νὰ ἀντικατασταθῆ καὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου τὸ πλήρες ἔρεβος διὰ τοῦ λυκόφωτος. Ἄλλὰ τί ἀπεκαλύφθη ; Ἐπὶ τροφίμων τῶν ψυχιατρειῶν εὐρέθη κληρονομικὴ ἐπιβαρύνσις 78 %, ἐνῶ ἐπὶ ἰσαριθμοῦ ομάδος ὑγιῶν εὐρέθη ἐπιβαρύνσις 67 % ἤτοι διαφορὰ ἐλαχίστη. Εἰδικιώτερον ἐπὶ τῆς κατὰ πολὺ συχνοτέρας ομάδος, ἤτοι τῆς σχιζοφρενίας εὐρέθη ὅτι ἡ πιθανότης ὅτι εἰς σχιζοφρενικὸς γονεὺς θὰ γεννήσῃ ἐν σχιζοφρενικὸν τέκνον, δὲν εἶναι αἰσθητικῶς μεγαλύτερα τῆς πιθανότητος ὅτι ἐν σχιζοφρενικὸν τέκνον θὰ γεννηθῆ ἐκ δύο μὴ σχιζοφρενικῶν γονέων. Ἐπὶ 556 κυκλοφρενικῶν τὰ 3/4 εἶχον γονεῖς ὑγιεῖς. Ἐπὶ πλεόν, πολλαὶ ψυχικαὶ νόσοι δὲν διαγιγνώσκονται κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν, οἱ κυκλοφρενικοὶ μάλιστα μόνον κατὰ τὰ στάδια τῆς διεγέρσεως καταφεύγουν εἰς ἰατρούς. Ἀπὸ τῶν σαφῶς ἐκδήλων μορφῶν πολλῶν ψυχικῶν νόσων μέχρι τῆς ὑγιείας καὶ τῆς μεγαλοφυΐας διήκει ἐν συνεχῆς νῆμα. Πλὴν τῆς ἐπιληψίας καὶ πολλαὶ ἄλλαι ψυχικαὶ διαταραχαὶ εἶναι πρακτικῶς ἀδύνατον νὰ διαγνωσθοῦν, ὅταν ὁ ἄρρωστος θελήσῃ νὰ ἀποκρύψῃ τὸ ἱστορικόν του. Μὴ δυνάμενος νὰ ἐπεκταθῆ περισσότερον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀρκοῦμαι εἰς τὸ νὰ παραθέσω τὰς γνώμας δύο διεθνοῦς κύρους ψυχιάτρων.

Ὁ καθηγητὴς Hoffmann γράφει : «Ἄν θεωρήσωμεν τὰ ἀποτελέσματα τῶν μέχρι τοῦδε ἐρευνῶν, ὀφείλομεν, δυστυχῶς, νὰ εἴπωμεν ὅτι θὰ ἡδυνάμεθα νὰ συναγάγωμεν σειρὰν τινα εἰκασιῶν, διὰ μίαν ὅμως νομοθετικὴν υἱοθέτησιν τῶν δεδομένων δὲν ἐπέστη εἰσέτι ὁ καιρὸς. Λόγω τῆς μεγάλης ἀβεβαιότητος τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων, ἡ ψυχιατρικὴ δὲν δύναται νὰ συμβάλῃ σοβαρῶς εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν προτεινομένων μέτρων... Τὸ ριζικώτατον θὰ ἦτο ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ γάμου εἰς ὅλα τὰ μέλη τῶν ψυχικῶς ἐκφυλισμένων οἰκογενειῶν. Πιθανὸν ὅμως τότε νὰ ἔπαυεν ὑφιστάμενον τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἡδὴ ἐν τῇ ἰδιωτικῇ πράξει θὰ ἀπετέλει ἀνάληψιν μεγάλης εὐθύνης, ἂν ἠθέλομεν νὰ συμβουλευέσωμεν τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τοῦ γάμου εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις. Ἐπὶ σχιζοφρενίας ἡ πιθανότης ὅτι τὰ τέκνα θὰ νοσήσουν σχιζοφρενικῶς εἶναι πολὺ μικρά. Ἐπὶ 50 ἐρευνηθέντων ἐγγόνων μόνον μία περίπτωσις σχιζοφρενίας παρατηρήθη, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἤσαν ὑγιεῖς, ἐν μέρει μάλιστα με ἐξόχους ἰκατότητας... Προκειμένου περὶ ἀτόμων, ἅτινα ἐνόσησαν ἢ νοσοῦν εἰσέτι ψυχικῶς,

δυνάμεθα νὰ προείπωμεν διὰ τὰ τέκνα τῶν σχιζοφρενικῶν καὶ τῶν ἐπιληπτικῶν μίαν πιθανότητα νοσήσεως 10 %, διὰ τὰ τέκνα τῶν κυκλοφρενικῶν μίαν πιθανότητα 40 %. Περὶ τῶν λοιπῶν ψυχικῶν διαταραχῶν δὲν δυνάμεθα ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἴπωμεν τίποτε... Πέραν τῶν γενικῶν τούτων συμπερασμάτων δὲν δυνάμεθα, καλῇ τῇ πίστει, νὰ προχωρήσωμεν... Ὀφείλομεν νὰ περιορισθῶμεν αὐστηρῶς εἰς τὸ ἐμπειρικὸν ὑλικόν, τὸ ὅποιον, ἐν τούτοις, ἐμφανίζει σήμερον εἰς τὸν γενετιστὴν ἐκπλήξεις, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μιᾶς ἀδοκῆτου κληρονομικῆς ἀναγεννήσεως». Καὶ ταῦτα, βεβαίως, μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὑπάρξεως ἀξιοπίστου ἀναμνηστικοῦ.

Καὶ ὁ καθηγητὴς Bunke ἀποκρούει κατηγορηματικῶς τὴν καταναγκαστικὴν παρακώλυσιν τῆς τεκνοποιίας τῶν φρενοβλαβῶν, διότι φορεῖς τῶν νοσογόνων παραγόντων δὲν εἶναι μόνον οἱ ἐκδήλως ψυχικῶς ἄρρωστοι, μόνον οἱ τρόφιμοι τῶν ψυχιατρῶν καὶ φυλακῶν, ἀλλ' ἀπείρως πολλοὶ ἐλαφρῶς ψυχοπαθεῖς ὡς καὶ φαινομενικῶς ὑγιεῖς. «Ἄν τις προτείνῃ μόνον τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ γάμου τῶν ἐκδήλως φρενοβλαβῶν, παραγνωρίζει τὰ γεγονότα τῆς ἐμμέσου κληρονομικότητος ἢ προσπαθεῖ νὰ ἐξαντλήσῃ τὸ ὕδωρ τοῦ ὠκεανοῦ δι' ἑνὸς κοχλιαρίου. Εἰς τί θὰ ὠφέλει ἡ παρακώλυσις τῆς τεκνοποιίας εἰς μόνους τοὺς τροφίμους τῶν φρενοκομείων ἢ τῶν σωφρονιστικῶν φυλακῶν, ἀφοῦ οἱ ἀδελφοὶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ των θὰ μετεβίβαζον περαιτέρω τοὺς νοσογόνους παράγοντας ;» Πάντως, λέγει, ἡ ἐπιτυχία θὰ συνίστατο μόνον εἰς τοῦτο, ὅτι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ θὰ παρεκωλύετο ἀπὸ τῆς τεκνοποιίας κανὲν πτωχὸν θῦμα, ἀλλ' ἡ μεγάλη μᾶζα θὰ διαφεύγῃ τοῦ μέτρου. Εἶναι, συνεχίζει, ἐκπληκτικὸν ὅτι ὑπάρχουν καὶ ψυχίατροι προτείνοντες τοιαῦτα μέτρα, ἐνῶ γνωρίζουν ἢ ὠφείλον νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ ψυχιατρικὴ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ παράσχη τὴν ἀναγκαίαν βοήθειαν καὶ νὰ ἀναλάβῃ τὰς εὐθύνas τῆς ἐφαρμογῆς των.

Σοβαροὶ ἀντίκτυποι.— Παντοῦ καὶ πάντοτε ὁσάκις ἐγένοντο προτάσεις ἢ ἐψηφίσθησαν νόμοι περὶ προγαμιαίας ἱατρικῆς ἐξετάσεως, ἐτονίσθη ρητῶς ὅτι τὸ μέτρον ἀποβλέπει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διαφώτισιν τοῦ κοινοῦ καὶ δὴ ὄχι τόσον ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης τῶν ἱατρικῶν συμβουλῶν, αἵτινες εἰς ὀλίγας μόνον περιπτώσεις θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι ὠφέλιμοι, ὅσον ὑπὲρ τῆς βαθμιαίας καλλιιεργείας τοῦ ἐδάφους διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν θετικῶν μέτρων τῆς Εὐγονικῆς.

Ἡ διαφώτισις αὕτη θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιδιωχθῇ διὰ διαφόρων ὁδῶν καὶ δὴ, πρῶτον, διὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς προγαμιαίας ἱατρικῆς ἐξετάσεως δυναμένης νὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ γάμου. Τὸ μέτρον τοῦτο ἀπεκρούσθη τόσον ἐν τῇ προχιτλερικῇ Γερμανίᾳ, ὅσον καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι ἐθεωρήθη ὡς μεγάλη καὶ ἄσκοπος ἐπέμβασις εἰς τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ἐκρίθη ἀνεφάρμοστος καὶ δυνάμενος νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν αὐξήσιν τῶν ἀθεμίτων συμβιώσεων. Καὶ ναὶ μὲν ὑπεστηρίχθη ὅτι ἡ γονιμότης

τῶν ἐξωγάμων συζεύξεων εἶναι πάντοτε μικρά, πάντως ὅμως ἐκρίθη ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ παραμεληθῇ ἡ ἠθικὴ αὐτῆ πλευρὰ τοῦ ζητήματος.

Ἐξ ἄλλου, εἰς πολλὰ μέρη αἱ γεννητικαὶ σχέσεις ἀρχίζουσι ἤδη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀρραβῶνος, ἐν Σαξωνίᾳ λ.χ. τὰ 2/3 τῶν τέκνων προέρχονται ἐκ προγαμιαίων γεννήσεων.

Περισσότερους ὀπαδοὺς εὖρεν ἐν τῇ προχιτλερικῇ Γερμανίᾳ ἡ ἐπιδιώξις τῆς διαφωτίσεως διὰ τοῦ μέτρου τῆς προγαμιαίας ἀνταλλαγῆς ἱατρικῶν πιστοποιητικῶν μεταξύ τῶν μελλονύμφων ἄνευ ἀπαγορεύσεως τοῦ γάμου. Τὰ πιστοποιητικὰ αὐτὰ δὲν θὰ περιέχουν λεπτομερείας, ἀπλῶς θὰ ἀναφέρουν, ἂν συνιστᾶται ἢ ὄχι ἡ σύναψις τοῦ γάμου. Ἄλλὰ καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἐκρίθη ὡς περικλεῖον κινδύνους. Ἄν ἀφεθῇ, λέγει ὁ Lenz, εἰς τὸν μελλονύμφον νὰ συναγάγῃ μόνος του τὰς συνεπείας ἐκ τῆς ἱατρικῆς γνωματεύσεως, ἀκριβῶς οἱ ψυχικῶς ἐλαττωματικοὶ θὰ εἶναι οἱ ὀλιγώτεροι πού θὰ ἀποφασίσουν νὰ ἀπόσχουν τοῦ γάμου. Εἰς τοῦτο ὁ καθηγητῆς Καβαζαράκης προσέθεσεν ἐν ἄλλο ἐπιχείρημα, ὅτι πολλοὶ ἀπαλλαγέντες τοῦ στρατοῦ ἢ πρόσωπα περὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἡ ὑπόνοια ὅτι δὲν χαίρουσι καλῆς ὑγείας, θὰ σπεύσουν νὰ νυμφευθοῦν, διὰ νὰ δείξουν ὅτι εἶναι ὑγιεῖς. Ἄλλὰ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ ἀρραβῶνος συνεπείᾳ δυσμενοῦς γνωματεύσεως, ἕκαστος τῶν μνηστήρων θὰ ἐπιδιώξῃ πιθανῶς νὰ διαδώσῃ ὅτι τὸ αἴτιον ὑφείλεται εἰς τὸ ἕτερον μέρος. Πᾶς τις δύναται νὰ φαντασθῇ ποίαν σημασίαν θὰ εἶχε τὸ γεγονός τοῦτο ἐν Ἑλλάδι, πρὸ παντὸς διὰ τὴν μνηστὴν καὶ τὰς ἀγάμους ἀδελφάς της. Καὶ ἄλλας δυσaráστους περιπτώσεις θὰ ἠδύνατο νὰ προείπῃ τις. Ἄν μετὰ εὐμενῆ γνωμάτευσιν τελεσθῇ ὁ γάμος καὶ μετὰ τινος ἐβδομάδας ἢ μῆνας ἐκδηλωθῇ μία σοβαρὰ νόσος, ποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ πείσῃ τὸν ἕτερον τῶν συζύγων ἢ τὴν πατρικὴν του οἰκογένειαν ὅτι ὁ ἱατρός δὲν ἔμερολήπητσε ; Καὶ εἰς τὴν ἀντίστροφον περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ ἀρραβῶνος συνεπείᾳ δυσμενοῦς ἱατρικῆς γνωματεύσεως διὰ τὸν γαμβρὸν, ποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ σταματήσῃ τὴν μάχαιραν τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς νύμφης, ὑποπτευομένων ὅτι ἡ γνωμάτευσις ἐχρησίμευσεν ὡς πρόφασις διαλύσεως τοῦ ἀρραβῶνος ;

Ἄλλὰ καὶ ἡ ἄλλη πρότασις περὶ ὑποχρεωτικῆς ἱατρικῆς ἐξετάσεως, ἀλλ' ἄνευ ὑποχρέωσεως τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ ἀποτελέσματος εἰς τὸ ἕτερον μέρος δὲν αἶρει τὰ ἀντιεπιλογικὰ καὶ ἠθικὰ μειονεκτήματα τῆς προηγουμένης. Εἰδικῶς προκειμένου περὶ συφιλίδος ὡς γελοῖαι καὶ ἐξευτελιστικαὶ ἐκρίθησαν αἱ προτάσεις ὅπως ὁ ὑποψήφιος νυμφίος δηλώσῃ ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς τιμῆς του ὅτι δὲν ἐνόησεν ἐκ συφιλίδος ἢ νὰ δείξῃ ὅτι ἔχει προβῆ εἰς ἀσφάλειαν ζωῆς, γνωστοῦ ὄντος ὅτι πολλοὶ ἀσφάλειαι δέχονται καὶ τοὺς συφιλιδικούς καὶ ὅτι ἡ σύφιλις δύναται νὰ ἀποκτηθῇ καὶ μετὰ τὴν ἀσφάλισιν.

Δι' ὅλους τοὺς λόγους τούτους καὶ πολλοὺς ἄλλους εὐκόλως ἐννοουμένους ὀλόκληρος ἢ θορυβώδης κίνησις περὶ ὑποχρεωτικῆς ἱατρικῆς ἐξετάσεως πρὸ τοῦ γάμου συνερρικνώθη ἢ μᾶλλον ἐξεφυλίσθη ἐν τῇ προχιτλερικῇ Γερμανίᾳ

εις τὴν πρότασιν τῆς Βερολινείου Ἑταιρίας Εὐγονικῆς περὶ τῆς πρὸ τοῦ γάμου παραδόσεως ὑπὸ τῶν ληξιαρχῶν εἰς τοὺς μελλονύμφους ἐντύπων συμβουλῶν πρὸς ἐκουσίαν ἰατρικὴν ἐξέτασιν. Ἄν καὶ αἱ συμβουλαὶ αὗται ἐδίδοντο πολὺ ἀργά, ἐκρίθη ὅτι ἐκπληροῦν τὸν σκοπὸν τῆς διαφωτίσεως.

Παρ' ὅλα ταῦτα, καὶ ἡ διαπαιδαγωγῆσις δὲν θεωρεῖται ἄμοιρος κινδύνων, ἔχει καὶ αὐτὴ δύο ἀντιθέτους πλευράς, ὡς ἄλλως τε, ὅλα τὰ μέτρα τῆς Εὐγονικῆς. Οὕτω ὁ καθηγητὴς Bumke γράφει : «Μᾶς δίδουν, πράγματι, αἱ γνώσεις μας περὶ τῆς κληρονομικότητος τῶν νόσων τὸ δικαίωμα νὰ ἐπαυξήσωμεν τὴν ἀνησυχίαν τοῦ κοινοῦ, τὴν ὁποίαν ἐγέννησε, δυστυχῶς, ἡ διδασκαλία περὶ κληρονομικότητος καὶ ἐκφυλισμοῦ ; Ἡδὴ ἀκριβῶς σήμερον τὰ ἠθικῶς πολυτιμότερα στοιχεῖα κλίνουν, ἐξ ὑπερβολικοῦ συναισθήματος εὐθύνης, νὰ ἀπόσχουν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως οἰκογενείας. Ὅχι, ἡ ψυχιατρικὴ δὲν δύναται νὰ παράσχη τὴν ἀναγκαίαν βοήθειαν πρὸς ἐφαρμογὴν ἐνὸς τοιοῦτου μέτρου. Ἡ μικρὰ ὠφέλεια, ἥτις θὰ ἐπετυγχάνετο εἰς τὴν εὐνοϊκωτέραν περίπτωσιν, δὲν δύναται νὰ ἐξουδετερώσῃ τὰς μεγάλας ζημίας, τὰς ὁποίας θὰ συνεπήγετο μοιραίως ἡ ἀδιάλειπτος ἀνησυχία τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ἡ ἐπαύξησις τῆς δυσπιστίας ἐναντι τῶν ἀρχῶν, εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἀνετίθετο ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου».

Καὶ ὁ Lenz ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχουν τὰ μέτρα τῆς διαπαιδαγωγήσεως. «Γνωρίζω, λέγει, περιπτώσεις, εἰς τὰς ὁποίας πνευματικῶς ἀνώτεροι ἄνθρωποι ἀπέσχον τοῦ γάμου ἐξ' ὑποβολικοῦ φόβου, τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν εἰς τὰς καρδίας των ἡ ἀνάγνωσις ἐκλαϊκευμένων εὐγονιστικῶν βιβλίων. Αἱ εὐγονιστικαὶ ἀντιλήψεις δὲν πρέπει νὰ ὀδηγοῦν εἰς τὴν ἀντεπιλογὴν». Καὶ ἀλλαχοῦ ὁ Lenz γράφει ὅτι πολλάκις ἔχει τις τὴν ἐντύπωσιν ὅτι οἱ συμβουλευτικοὶ σταθμοὶ γάμου χρησιμοποιοῦνται ὡς πρόφασις διαλύσεως τοῦ ἀρραβῶνος καὶ ὅτι ἡ Εὐγονικὴ δὲν πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μανδύας πρὸς κάλυψιν τοιούτων ἀνηθικοτήτων. Καὶ ὁ Blaschko ἀναφέρει περιπτώσεις συφιλιδικῶν, οἵτινες, ἂν καὶ ἀπὸ μακροῦ ἰάθησαν, ἀπεφάσισαν νὰ ἀπόσχουν τελείως τοῦ γάμου.

Τὴν ἀντιεπιλογικὴν δρᾶσιν τῆς διαφωτίσεως τονίζουν ὅλοι οἱ σοβαροὶ συγγραφεῖς, ὑποστηρίζοντες ὅτι χάριν τῶν ἐλαχίστων καὶ ἀμφιβόλων ἀποτεσμάτων τῆς δὲν πρέπει νὰ ἀποσπᾶται ἡ προσοχὴ τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῶν ζωτικωτέρων ζητημάτων τῆς χώρας του.

Μικροτέρα βεβαίως τῆς ἠθικῆς, πάντως ὅμως δὲν εἶναι περιφρονησίμος καὶ ἡ σημασία τῆς οἰκονομικῆς πλευρᾶς τοῦ ζητήματος. Ἐν Γερμανίᾳ ὁσάκις ἐγένετο πρότασις μέτρων περιλαμβανόντων ἰατρικὴν ἐξέτασιν ἐτονίσθη πάντοτε ὅτι αὕτη πρέπει νὰ γίνεταί ὑπὸ ἐιδικῶν κρατικῶν ἰατρῶν καὶ τελείως δωρεάν, ὑπάρχουν δὲ καὶ προτάσεις περὶ τελείας ἀπαλλαγῆς τῶν γυναικῶν ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς ἐξετάσεως, πάντως ἡ ἐξέτασις αὕτη νὰ μὴ ἐπεκτείνεται εἰς τὰ γεννητικὰ μέρια. Ἐν Ἑλλάδι οὐδὲν τοιοῦτον ἐπροτάθη, ἴσως διότι εἴμεθα πλουσιώτεροι τῶν Γερμανῶν καὶ τὰ ἦθη μας εἶναι χαλαρώτερα ἢ ὅσον ἐν Γερμανίᾳ! Ἄς ἴδω-

μεν ἐν ὀλίγοις τί θά ἐστοίχιζεν εἰς τὴν ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν εἷς νόμος περὶ ὑποχρεωτικῆς ἱατρικῆς ἐξετάσεως τῶν μελλονύμφων.

Διὰ μίαν κάπως σοβαρὰν καὶ προστατεύουσαν τὸ κράτος ἀπὸ μιᾶς νέας γελιοποιήσεως ἐφαρμογῆν τοῦ μέτρου θά παρίστατο ἀνάγκη, ἕκαστος τῶν μελλονύμφων νὰ ἐξετασθῆ τοῦλάχιστον ὑπὸ 4 ἱατρῶν, ἐνὸς γενικοῦ, ἐνὸς ψυχιάτρου, ἐνὸς φυματιολόγου καὶ ἐνὸς ἀφροδισιολόγου, καὶ νὰ ὑποβληθῆ εἰς τὰς δαπάνας τῆς ἐξετάσεως τοῦλάχιστον τοῦ αἵματος κατὰ Wassermann, τῶν οὐρῶν διὰ σάκχαρον, τῶν πτυέλων διὰ βακίλλους τοῦ Κῶχ καὶ μιᾶς ἀκτινοσκοπήσεως. Καὶ ἐπειδὴ μία τοιαύτη ἐξέτασις μόνον εἰς ἀστικὰ κέντρα δύνανται νὰ γίνῃ, θά ἀπαιτηθῆ ἡ μετάβασις τοῦ μνηστῆρος καὶ τῆς μνηστῆς συνοδευομένης ὑπὸ τινος συγγενοῦς τῆς εἰς τὸ πλησιέστερον κέντρον καὶ ἡ παραμονὴ των μέχρι πέρατος τῶν ἱατρικῶν ἐξετάσεων. Ἐπειδὴ κατὰ μέσον ὄρον τελοῦνται παρ' ἡμῶν 50.000 γάμοι ἑτησίως, ἂν ὑπολογίσωμεν τὴν δαπάνην δι' ἕκαστον μελλονύμφων τοῦλάχιστον εἰς ἓν ἑκατομύριον δραχμῶν, βλέπομεν ὅτι εἰς τὰ ἤδη βαρέα ἔξοδα τοῦ γάμου θά προστεθοῦν καὶ ἄλλα 100 δισεκατομ. δραχμῶν διὰ τὴν εὐγονίαν.

Βεβαίως, δὲν πιστεύω ὅτι τὰ πράγματα θά λάβουν τόσον τραγικὴν ἐξέλιξιν. Πρὶν ἀλέκτωρ φωνήσῃ, ὁ νόμος θά ἀποβῆ τύπος νεκρὸς καὶ εἰς ὅλα τὰ κέντρα θά ἰδρυθοῦν πιθανῶς μεσιτικὰ γραφεῖα ἀναλαμβάνοντα ἐργολαβικῶς ἔναντι μετρίας ἀμοιβῆς τὴν προμήθειαν τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν ἀνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἐνοχλήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων. Καὶ οὕτω θά ἐξυγιανθῶμεν καὶ θά ἀποφύγωμεν τὸν ἐκφυλισμὸν!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐλλείψει χώρου, παραπέμπω εἰς τὰ ἐξῆς συγγράμματα, τὰ ὅποια περιέχουν πλουσίαν βιβλιογραφίαν :

A. Grottjahn, Soziale Pathologie, 3A, 1923.

F. Lenz, Menschliche Auslese und Rassenhygiene 5A, 1940.

H. Hoffmann, Vererbung und Seelenleben, 1922.

H. W. Siemens, Vererbungspathologie, 2A.

W. Schallmayer, Vererbung und Auslese, 4A, 1920.

S. J. Holmes, The trend of the race, 1921.

O. Bumke, Kultur und Entartung, 2A, 1922.

Δ. Ἐλευθεριάδου, Τὸ πρόγχαμον ἱατρικὸν πιστοποιητικόν, Δημοσίαι Ὑγιεινῆ, 1931.